

RADYOLİN

Güzelliği hem yaratan, hem tamamlayan bir iksirdir.

Şu güzel çehreyi aydınlatan güneş, şüphesiz, inci dişlerdir. Lâkin o dişlere can veren de, şüphesiz, «RADYOLİN» dir.

Siz de aynı güzelliği elde edebilirsiniz. Fakat bunun için şart günde iki defa

RADYOLİN

ile dişlerinizi fırçalamaktır.

Bayındırlık Fen Okulu

Komisyonundan:

Okul talebesi için nümune ve şartnamesine tevfi kan 150 adet karvola satın alınacaktır. Tahmin bedeli 1800 liradır.

Eksiltme 20/5/936 çarşamba günü saat 15 te İstanbul Kültür Direktörlüğü binasında Liseler Muhasebeciliğinde toplanan Komisyonunda yapılacaktır.

İlk teminat 135 liradır. İsteklilerin eksiltmeden nihayet bir gün evveline kadar şartnameyi görmek ve ilk teminatlarını yatırabilmek üzere Arnavudköy Sarrafburnundaki okula baş vurmaları ve eksiltme teminat makbuzları ve 2490 sayılı arttırma ve eksiltme kanununun 2, 3 üncü maddesinde yazılı belgelerle gelmeleri ilân olunur. (2413)

"Gripin" in Mucizesi

Bir Gripin almadan evvel İstirabin ve ağrının en şiddetlisini en kolay, en çabuk ve en ucuz geçirmenin çaresi bir kase GRİPİN almaktır. Midneyi bozmaz, böbrekleri ve kalbi yormaz.

Aldıktan beş dakika sonra

Ucuz — Tesirli — Zararsız

GRİPİN

İnhisarlar İstanbul Başmüdürlüğünden:

Hükmü mayıs 936 sonunda bitecek olan içki satıcılığı tezkerelerinin yenilenme muamelesi Beyoğlu dahilindeki satıcılar için 936 mayıs 15 ilâ 22 ve İstanbul ile diğer mntakalardaki satıcılar için de aynı ayın 22 ilâ 30 tarihi arasında yapılacaktır. 936 haziranın birinci gününe kadar tezkerelerini yenilemiyerek içki satanlar hakkında kanuni icabların tatbik edileceğini ve mntakaları dahilindeki satıcıların eski tezkereleri ve birer fotoğrafla zamanında müracaat ederek yeni tezkerelerini almaları ilân olunur. (2277)

157 PREMIERS PRIX

MOVADO

157

Birinci mükâfat

azanmıştır.

Her hususta teminatlıdır.

Herkesin zevkine uygun yeğâne saatler.

Cep, kol ve spor saatleri

Deposu:

İstanbul Sultan Hamam, Havuzlu Han No. 1

KANZUK

En hoş meyva usareleriyle hazırlanmıştır. Hazmi kolaylaştırır. İnkıbazı izale eder. Kanı temizliyerek vücutte tazelik ve canlılık bahşeder.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu - İstanbul

ADEMI İKTİDARA

İHTİYARLIĞI YOK EDER

Tafsilât: Galata P. K. 1255 Hormobin

KADIN CAZİBESİ!..

Memleketimizin şık ve kibar bayanlarının memnuniyet ve rağbetini kazanan Venüs Rujü, kremi, pudrası, cilâsı, allığı, sürmesini kullananların lefâfet ve cazibesine hayran olmamak mümkün değildir. Emniyet ve itimada sayan Venüs müstahzaratı:

Beyoğlunda tanınmış ve maruf Karlıman, N. Tarika, Şark Merkez itriyat ve tuhafiyeye mağazalarında satılır.

Deposu: Evliya zade Nureddin Eren, ecza alât ve itriyat ticarethanesi, İstanbul Bahçekapı.

FAZİL ÇİL İLÂCI

Yüzdeki leke ve çilleri çıkarır. Her Eczanede bulunur.

Uzun tecrübelerin verdiği

Fazil çil ilâci

Sizi çil, leke ve sivilcelerden kurtarır.

İmal merkezi Edirne kimyager Fazil Soysal laboratuvarı.

Deniz Levazım Satılma Komisyonu İlanları

Tahmin edilen bedeli 70 lira olan iki adet hurda motorganbot teknesi açık arttırma ile 16 mayıs 936 tarihine rastlayan cumartesi günü saat 11 de Kasımpaşa'da bulunan Komisyonumuzda müzayede ile satılacaktır. Şartname ile motörleri görmek isteyenler hergün ve arttırma için belli gün ve saatte 525 kuruşluk muvakkat teminatı İstanbul V. muhasebeciliğine yatırarak mukabilinde alınacak makbuzla veya banka mektubile Komisyon müracaat olunması. (2296)

Sahib ve Başmuharriri Yunus Nadi Umumi neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü: Hikmet Münif

Matbaacılık ve Neşriyat Türk Anonim Şirketi - İstanbul

DÜNYADA GOODYEAR DÖNÜYOR

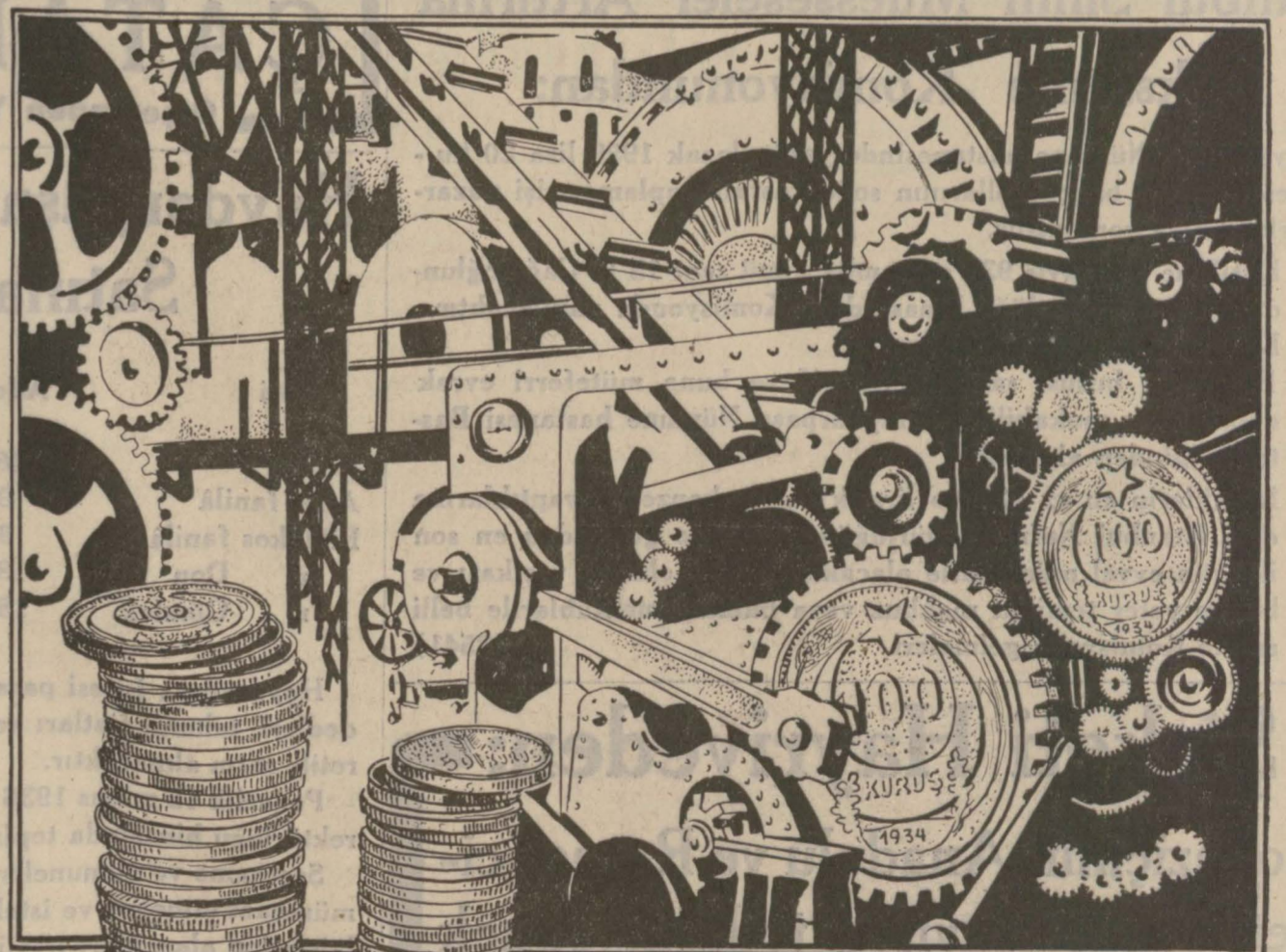
Son 20 sene zarfında diğer bütün markalardan daha fazla Goodyear lastikleri kullanıldığı herkesce malûm bir hakikattir. Bütün dünyada kazanılmış olan bu itibar ancak malın emsalsiz mükemmeliyeti ile ifade olunabilir.

Di Gudyir Tays end Raber Eksport Ko.

Türkiye depoziteri: TATKO ŞİRKETİ, Taksim Bahçesi karşısında - İstanbul, Telefon: 44742 - 44743

Öksürenlere: KATRAN HAKKI EKREM

KUPONLU · VADELİ · MEVDUAT İŞLETİLEN PARA

FAİZ GETİRİR

ADAPAZARI

TÜRK · TİCARET · BANKASI

VİYANA DÖNÜŞÜ

Tarihi tefrika: 29

M. TURHAN TAN

Elçi, adam kılığında devlettir; bakışında donanma toplarının heybeti, adımlarında hücumu kalkmış orduların kudreti görülmelidir!

Kara Mehmedin bu geceden sonra gözü yoldan, yolculardan ve hatta canı kadar sevdiği atından ayrılmıştı, karısının beline bağlı kalmıştı. Onun gün başına biraz daha semireceğini düşündüğü yüreği hopluyor ve içine bir erişiş geliyordu. Yol da, büyüğü bir şerid gibi uzayıp gidiyordu. Böyle sonu bilinmeyen bir yolculuğun hangi merhalesinde beşik kuracak ve yavrusuna nasıl bir vaziyette ninni söyletecekti?.. Merd Sipahi, bu mülâhazalarla adeta hasta bir aklıyla yürüyordu. Yalnız bir teselli noktası vardı: Gülbeyazın analığa namzed olduğunun henüz Bülbül Hatun tarafından da anlaşılmasamı!.. Kara Mehmed, bu işin sonuna kadar ondan gizli tutulmasını karşısına tenbih etmişti. Maksud da dul kızın kendiliğinden bu durumu ne vakit sezebileceğini sinamaktı. Kadınların feraseti böyle işlerde çok keskinleşir. Bülbülün de, kafiledeki erkeklerin bu sırı sezelelerinden çok önce kuşkulması gerektiği, Kara Mehmed, işte bu kuşkuyla görünüşüne kadar kendini emniyet altında bulmak istiyor ve ancak ondan sonra koruma tedbirleri almayı tasarlıyordu.

Kafile, onun halecanlarından bihaber, yürüyordu. Abhalom ve Százhalom geçilerek Budin bağlarına varılmıştı, ertesi gün Türk gücünün Avrupa köbeğinde kurduğu bu muhteşem hükümiyet abidesine kavuşulacaktı. Elçi Paşa, bağlar önünde kafileyi askerî bir nizam vermek istedi, Kara Mehmed'i nazım çağırdu:

— Sen, dedi, bundan geri başbuğsun, daire halkını savaşa giden bir alay gibi yürüteceksin. Çünkü artık keferde yarına yaklaştık. Bunde de hayli Macar var. Türk elçisinin boyunu bosunu ölçmek için gözlerini arsına çevirmişlerdir. Temiz ve güçlü görünelim.

Kara Mehmed, üç yüz kişilik kafileyi üç bölüğe ayırarak ve Mehterhaneyi öne katarak ilerleye doğru düzenli bir yürüyüş hazırlarken Budin Valisi Gürcü Mehmed Paşanın gönderdiği alay sükkün etti. Babaları, dedeleri, büyük dedeleri hep Budini korumak ve Budine daha ilerideki düşman ülkelerinde kazanılmış zaferlerden haleler getirmek uğrunda can vermisi olan on yedi bin asker, hareket ettirilmiş ve çeliğe kaplanmış çhram büyükülüğünde birer mermer sınır taşı mehabetle elçi kafilesini selâmlamaya geliyordu.

Vali Mehmed Paşa Vezir olduğu için elçiyi karşılamaya çıkmamıştı, kendini temsil eden Kethüdasını göndermişti. Kafile, hiçbir düşman ordusunun o güne kadar yikamadığı o canlı sınır taşlarının önünden geçti, ova kapısından orta kaleye girdi, paşa sarayına ulaştı. Bağların ucundan kale kapısına kadar giden o uzun yol, seyirciden geçilmiyordu, dişli erkekli binlerce halk üstüste yığılıp İstanbuldan Viyanaya selâm ve sulh götürün Elçi Paşayı görmeğe geliyordu. Bu kalabalık içinde, Türk sefirinin Budine geldiği günü öğrenip hudud muhafızlarına bildirmek üzere Viyanadan gelmiş bir heyet te vardı. Onlar, iki yüz elçanesi baştanbaşa müsellâh olan kafilenin şu durumunda bir elçi dairesinden ziyade bir Fatih ihtisamı görerek üzülmişler ve hemen Budin Valisine adam koşturarak bu müsellâh hasmetin Viyanada hoş görülmiyeceğini haber vermişlerdi.

Elçi Paşa, o adamın henüz ayrılmadığı bir sırada vali sarayına girdi ve Vezir Gürcü Mehmedden ilk söz olarak şu cümleleri duydu:

— Seni miskin ve dardağan görseydim hemen cellâda verecektim, yerine Kethüdamı elçi yapıp Beçe yollıyıcaktım. İrzimizi gözetip gösterişi geldiğini Beçlilerin telâşından öğrendim, hazzettim. Buyur, dinlen!..

Ve kendine yapılan müracaatı anlatı:

— Herifler, dedi, şimdiden tasalanıyorlar. Üç yüz silâhlı Türkün yerinde üç yüz yıldırım olabileceğini düşünüp sayımız azaltmak istiyorlar. Ben unmadım, hele elçi gelsin, görüşelim, bir şey yaparız, dedim. İçin için de sevindim. Elçi, adam kılığında girmiş devlet demektir. Onun bakışında donanma toplarının heybeti, adımlarında hücumu kalkmış orduların kudreti görülmelidir. İyi bir silühi ancak böyle bir elçi yapar.

Elçi Paşa, dairesi halkının çokluğundan şikâyet eden Viyanalıları niçin kovmadığını Validen sordu ve kendinin mevkiini hatırlattı:

— Ben Rumeli Beylerbeyisiyim. Kanun mucibince üç bin askerle ata binerim. Halbuki nazik davrandım, üç yüz kişi ile yola çıktım.

Onlar böyle konuşurlarken Evliya Çelebi de Kara Mehmed'i yakalamıştı:

— Ben, diyordu, Budini daha önce görmüştüm, karşı karşıyayım. Yirmi bir camisi, on altı mahalle mescidi, yedi medresesi, yetmiş sebili, beş tüccar hanı, sekiz içmesi, yetmiş mesiresi vardır. Kanunî Sultan Süleyman bir hamlede bu büyük şehri ele geçirdi, sonra Viyanaya yürüdü.

Kara Mehmed, Budinin azametinde hayran olmakla beraber karısının durumunu bir türlü hatırdan çıkarmıyordu. Bir aralık elçiden izin alıp orada kalmayı düşündü. Sonra bunu merdliğe yakıştıramadı, Allaha sığınarak yolunda yürümeğe karar verdi. İşin henüz Bülbül Hatun tarafından bile sezilmemesi yüreğine ümit ve kuvvet veriyordu.

Kafile, eski Macar payitahtında ancak bir gün kaldı ve Peşteyi geçip Sengötör, Vayic, Tarcaj, Hirisotos, Çapa, Pepeçel yolile Degirmenderesi boğazına vardı. Bu geçid, korkunç bir yerdi. Yol kesenlikle yaşamak yolunu tutan bir çok Macar çeteleri burada puslu kuruyorlardı. Kara Mehmed, elçiden aldığı emirle Boğazda öncülük yaptı, şurada burada burunlarının ucu görünen haydukları birer nara ile dağıttı, kafileyi selâmetle geçirdi.

Artık dinlenmeksiz yürüyorlardı. İki yüz elli bin kişilik ordunun binlerce deveyi, sığırı, katırı ve atı da arında sürüyerek yüz elli yıl önce - bir ağaç devirmeden, bir ev yıkmadan, bir tarla bözmeden, bir çiçek ve bir tutam ot koparmadan - geçtiği yolu bu elçi kafilesi de emin ve neşeli adımlarla aşırıyordu.

Toray, Hatvan, Candar, Kapona menzilleri hep böyle geçildi, Bazmaya gelindi. Bilgin seyyah Evliya, burada Kara Mehmed'i bir köşeye çekti.

— Ağam, dedi, bu köyün güzel meşhurdur. Delikanlısı ahuya, genc kızları sükküne benzer. Gözüne biraz cilâ vermek istersen şöyle bir dolaşalım.

Kara Mehmed, bu teklifi manasız bulmakla beraber, reddetmedi, kafile karargâhından Evliya Çelebi ile ayrılıp köye doğru gitmeğe hazırlandı. Aygudla Gültekin, kendi çadırlarının önünde duruyorlardı, yavaş bir sesle konuşuyorlardı. Onun geveze imamla yürümeğe başladığını görünce bağırıldılar:

[Arkası var]

Şehir ve Memleket Haberleri

Üniversitelilerin ilmî etüdüleri

Talebeler, cam ve ispirto fabrikalarını gezdiler

Üniversite Tarih ve Coğrafya subeler-i talebeleri muallimleri refakatinde, Paşabahçeye giderek buradaki cam fabrikasına İnhisar idaresi tarafından işletilmekte olan ispirto ve soma fabrikasında tetkikatta bulunmuşlardır.

Üniversitelere cam fabrikasında, fabrika şeflerinden Hulki tarafından evvelâ fabrikanın kurulduğu tarihten bugüne kadar devam eden kısa zaman zarfında kaydedilen tekâmül ve elde edilen randımanla şişe, bardak ve sair zücaı emulâta kullanılan iptidai maddelerin nelerden getirildiği, bu maddelerin ne miktarda ve ne suretle birbirle terki edildik mahsul harmanının elde edildiği izah edilmiş, bundan sonra bu harmanların, mamul madde haline gelinceye kadar ne gibi safhalardan geçtiği, fabrika gezdirilerek gösterilmiştir.

Üniversitelilerin müspet neticelerle fabrikadan dönmelerini teminen evvelâ kompozisyon, daha sonra gazojen dairesi getirilmiştir. Gazojen dairesinde, şişe ve diğer zücaı emulâtları, birdenbire soğumaları için muhtelif fırınlara sevkedilen havagazlarının ne suretle istihsal olunduğu ve geri kalan katrandan nasıl istifade edildiği, 3, 5 ve 11 tonluk fırınlarda hazırlanan hamurun nasıl şişe, lâmba, bardak, lâmba şişesi, tuzluk ve sair zücaıye esyası haline getirildiği ve bu esyaların ambalajı yapıp sevkedilinceye kadar geçirdikleri ameliye ayrı ayrı bilfiil gösterilmiştir.

Cam fabrikasından çıkan Üniversiteliler İnhisar idaresinin ispirto ve soma fabrikasını da gezmişlerdir. Bu fabrikada da rakı ihzan şefi Rıza, Üniversiteli talebeyi gezdirmiş, iptidai maddeyi teşkil eden üzüüm ve incirin ispirto ve rakı haline gelinceye kadar geçirdikleri muhtelif safhaları birer birer göstermiş, barut imalinde, tababette, içkide kullanılan alkol nevelerini izah etmiştir.

Son zamanlarda Türk alkol, rakı ve votkalarının beynelmil selgilerle cenebi memleketlerde kazandıkları itibar ve ehemmiyetine ne gibi sebeplerden ileri geldiği hakkında gençlere ihşai malûmat verilmiştir.

Üniversiteliler, bundan sonra, İnhisar idaresinin burada yaptırılmakta olduğu yeni fabrikayı ve bu fabrika için belveden en son sistem makineleri gözden geçirmişlerdir. Her üç fabrikadaki tetkikattan sonra doçent Cemal Alagöz, fabrikaların memleketin başka tarafında ve yahud Halicede kuruluyarak Paşabahçede kurulmasının iktisadi, içtimai ve siyasi sebepleri üzerinde talebelerle bir hasbihalde bulunmuşlardır.

Mühendis mektebi talebesinin tetkikleri

Yüksek Mühendis mektebi talebesinden bir grup, muallimleri Maligün nezaretinde altunda Kanlıcaya giderek orada jeolojik tetkikatta bulunmuşlardır.

MÜTEFERİK

Cam fabrikasının randımanı artıyor

Paşabahçe cam fabrikası mamulâtı, son zamanlarda memleketin her tarafında sarfedilmeğe ve aranmağa başlamıştır. Bu sebeple fabrika faaliyetini artırması ve çift randıman elde etmek için geceli gündüzlü çalışmaya başlamıştır. Fabrikanın hazırandan sonra yapılacak olan kabul kat'isinden sonra cam imal etmek için ikinci bir kısım daha inşasına başlanacaktır. Kristal işleri için ancak bir kaç sene sonra tatbik edilmek üzere projeler hazırlanmaktadır.

Emniyet müdürü Avrupadan geldi

Bir müddettenberi Avrupada bulunan Emniyet Müdürü Salih dün öğle üzeri Reçel Karol vapurile şehrimize dönmüştür.

Emniyet Müdürü Viyana, Peşte, Berlin ve Bükreşte bazı tetkiklerde bulunmuştur.

Emniyet Müdürünün Avrupa seyahati üzerine şehrimiz polisinde bazı değişiklikler yapılacağı şayiaları çıkmıştı. Emniyet Müdürü bir muharririmize: «P-liste hic bir değişiklik yapılmıyacağını» söylemiştir.

Gümüşane Emniyet müdürü

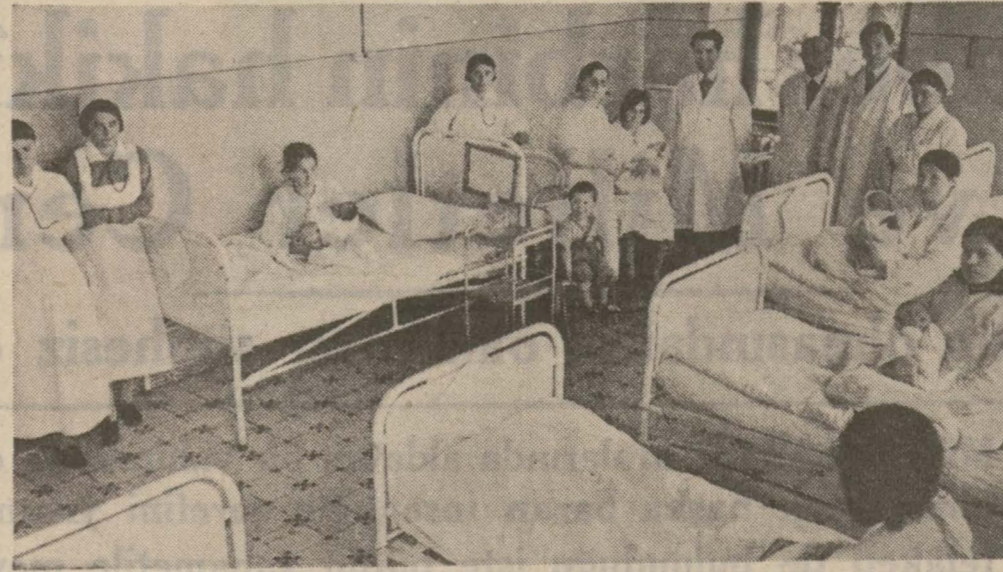
Gümüşane Emniyet memurluğuna tavın olunan birinci şube merkez memuru Celâl dün Karadeniz vapurile yeni memuriyetine hareket etmiştir.

1800 Ermeni mültetecisi

1800 Ermeni mültetecisinin Marsilyadan vapurla hareket ettikleri haber verilmiştir. Bunlar bugünlerde limanımızdan geçerek Sovyet Ermenistanına gidecekler ve orada iskân edileceklerdir.

Üsküdar doğumevi

Anadolu yakasındaki fakir halkın derdine deva bulan bir müessese haline geldi

Doğumevinde tedavi edilenlerden bazıları

Üsküdar Zeynep Kâmil hastanesi lağvedilerek Haydarpaşa Nümeve hastanesi açıldıktan sonra Belediyenin ufak bir yardımile burası Üsküdar doğum ve kadın tedavi evi haline konmuştu.

Bu müessesenin başına getirilen Haseki hastanesi operatörü Dr. Eyüb ikinci bir doktor ve iki asistanla birlikte ve bütün yoklukları yenerek Üsküdar'da mühim bir eser vücude getirmiştir. Şimdi buraya Üsküdarlı civar köylerinde doğuracak olan fakir kadınlar ve kadın hastalıklarına tutulmuş olanlar gelmekte, doğurduktan sonra beş, altı gün tedavi edilip minimini yavrusile birlikte evine dönmektedir. Doğum vukuatı ayda elliye kadar çıkmıştır. Şimdiye kadar etrafındaki köylüler hastaneye fazla alâkadar olmamakta idiler. Son zamanlarda köylerden müracaat edenler de çoğalmıştır. Halen elli kadar hastanın yatdığı bu müessesede temizlik fazlasile göze çarpmakta, şahsi teşebbüs ve himmetlerle vücude getirilmiş olan doğum ameliyathanesi ve diğer bazı koşullar ziyaretçilerde çok iyi intibalar bırakmaktadır.

ECNEBİ MEHAFİLDE

Mareşal Pilsüdski için âyin

Mareşal Pilsüdskinin ölümünün yıldönümü münasebetile, dün sabah, saat on buçukta Beyoğlunda Torra Santa kilişesinde dini âyin yapılmıştır.

Bu âyinde Lehistan elçisi Kont Patocki ile sefaret erkânı ve Leh kolonisi hazır bulunmuştur.

Posta ve Telgraf memurlarının toplantısı

Posta ve Telgraf memurları Teavün cemiyeti, senelik toplantısını dün İstanbul Halkevinde yapmıştır. Çünkü toplantıda yeni idare heyeti seçilerek Teavün Sandığın bazı maddelerinin tadili etrafında görüşülmüştür.

Tayyare piyangosu bugün çekiliyor

Yeni tertib Tayyare piyangosunun birinci keşidesi, bugün Üniversite kafes rans salonunda çekilecektir.

Bu keşideye büyük ikramiye, 25 bin liradır. Bundan başka 10 bin, 12 bin, 15 bin liralık ikramiyelerle 20 bin liralık bir mükâfat ta vardır.

Kadıköy Halkevi temsilinden: Bay Turgan

Faaliyet dairesini gün geçtikçe genişleten Kadıköy Halkevi, sık sık halk temsilini de vermektedir. Bu cümleden olarak geçen gece Hâle sinemasında şöhretli san'atkar Celâl Esadın Bay Turgan adlı tarihî piyesini temsil ettirdi. Türk birliği ülküsüne ve bu ülküyü temsil ettiren Türk bayrağına candan bağlı olan Bay Turgan rolünü sahnede Nuri Deniz üzerine almış ve gerçekten muvaffakiyet göstermiştir.

Piyesin inceliği, perde taşıdığı heyecan - Kadıköy Halkevi tarafından

Doktor azlığından ayda on beş gün gece nöbeti bekleyen hastane başhekimini Türk hekimleri için iftihar edilecek bir tedavi usulü bulmuştur. Rahim ameliyesinden ve kangren olmaktan mütevellid idrar yolu yurklarının tedavisine aid olan bu usul bugünlerde Tib Cemiyetine arz edilecektir. Bu usulün tatbiki sayesinde idrarı tutamamazlık ve yahud ifrazatın devamı gibi tedavisine imkân bulunmayan hastaların tedavisi temin edilmiş, hastalar üzerinde tatbik edilen bu ameliye tamamile müsbet neticeler vermiştir.

Dün yapılan bir ameliyatta bir kadından 8 kiloluk tümör çıkarılmıştır. Bir müddet evvel de diğer bir hastadan 24 kiloluk bir tümör çıkarılmıştır.

Dün müesseseyi Üsküdar kaymakamı Lütfi, Şehir Meclisinden İsmail Sevket, Üsküdar Parti Reisi Macid, Üsküdar Halkevi Reisi Şefik ziyaret etmişler ve gördükleri mükkemmeliyete karşı halk namına teşekkür etmişlerdir. Burada doğan çocuklardan ekserisine kızlara Zeynep, erkeklerle de Kâmil ismi konulmaktadır.

İNHİSARLARDA

İçki tezkerelerinin müddeti bitiyor

İçki satan satıcıların izin tezkerelerinin müddeti bu ay sonunda bitmektedir. Hazırandan itibaren bu tezkereleri yenilenen satıcılar içki satamayacaklardır. Tezkeresiz satanlar olursa haklarında takibat yapılacaktır.

KÜLTÜR İŞLERİ

Maarif Müdürü

İlkmekteblerin imtihanlarında bulunmak ve bina vaziyetlerini tetkik etmek için iki gün evvel Şileye gitmiş olan Maarif Müdürü Tefik dün şehrimize dönmüştür.

Bu hafta gelecek göçmenler

Bir kaç gün evvel Varnaya ve Köstenceye göçmen almak üzere giden iki vapur, önümüzdeki cuma günü limanımıza gelecektir.

İki vapurun getireceği dört bine yakın Romanyalı ve Bulgaristanlı göçmenler doğru Tuzlaya götürülecek orada sıhhi kontrolleri yapılacak, oradan müretteb mahallerine gönderileceklerdir.

Romanyalı ve Bulgaristanlı göçmenlerin müretteb mahalleri bu bir iki gün içinde İskân Umum Müdürlüğü tarafından şehrimizdeki alâkadarlara bildirilecektir.

Komünistler kabineye girmemekte beraber, bütçeyi tevazün ve frangi korumak için zenginlerin servetleri üzerine müte

rakkı olarak fevkalâde bir vergi konulmasını parlamentoya teklif edeceklerini kâtibumumileri şimdiden haber verdiler. Seçimde ittifak eden sollar, parlamentoda dahi bu ittihadi muhafaza ederlerse komünistlerin teklifi parlamentoda kabul edilecektir. Komünist patisi umumî kâtib, bazı zenginlerin servetlerini nasıl kazandıklarını da tahkik edileceğini bildirmiştir.

Sosyalistlerin lideri M. Blum komünistleri hükümete almakta ısrar ediyor. Bu takdirde marksistlerin müfrit tasavvurları daha çabuk tahakkuk edecekler. Sosyalistlerle komünistler iş başına geldikten sonra ilk işleri sermayelere dokunmak olacağı belli olduğundan seçimi müteakib, Fransada büyük ve küçük bütün sermayedarları bir paniktir aldı. Herkes parasını sterline ve diğer cenabi paralarına tahvil ederek harice kaçırmağa, yahud evinde saklamağa başlamıştır. Frank için müşteri bulmak o kadar güçleşmiştir ki bir aylık vadeli satış için istenilen işkonto senelik yüzde 34 faize muadil bir dereceyi bulmuştur. Nihayet, Fransız bankası iskontosunu yüzde dört altına çıkararak buhranın önüne geçmeğe karar verdi. Şimdi bütün dünya Fransanın dahili işlerini dikkatle takip ediyor.

Muharrem Fezvi Togay

Siyasî icmal

Fransada kurulacak yeni kabine

Bütün dünya politikası işleri Fransadaki yeni seçime tesir yapmamak, yahud bunun neticesini beklemek üzere geciktirildiği gibi şimdiden Fransada iş başına kimlerin ve hangi partilerin geleceği düşüncesi, politika hareket ve faaliyetlerini sekteye uğratmaktadır. Harb durdurularak Habeşistanın istiklâli korumak işi, Fransadaki seçim yüzünden İtalyanlara kıymetli vakitler kazandırılması akamete uğramıştı. İtalyaya karşı Milletler Cemiyetinin şeref ve itibarını kurtarmak ve Habeşistanı uğradığı akibetten derin ve haklı endişelere düşen küçük milletlerin tatmin ve temini işi de, Fransada kurulacak yeni kabine yüzünden gecikecek gibi görünüyordu.

Çünkü şimdiki kabine umumî seçimden muzaffer çıkan sol partilerin ve bilhassa yalnız sol cenahın değil, hatta bütün Fransanın en büyük partisi olarak meydana çıkan sosyalistleri temsil etmiyor. Zaten Sarraut ve Flanden kabinesi seçimi yapmak maksadile teşekkül eden yeni bir mahiyette devamına cevaz ve müsaade verilen muvakkat bir hükümettir. Binaenaleyh yeni seçimin neticelerine göre yeni bir kabine kurulması lâzım geliyor. Radikal sosyalistlerin yerine şimdiki en büyük parti sosyalistler olduğundan yeni hükümeti de bunların kurması icab ediyor.

Paristen Londraya gelen ve oradan İstanbul akseden haberlere göre Milletler Cemiyeti meclisi bugün toplanacağı zaman Fransız delegelerinin ilk sözü yeni Fransız kabinesinin teşekkülüne kadarki İtalyan - Habeş meselesinde Fransanın hiçbir güne mühim bir karar veremeyeceğini bildirmek olacaktır. Filvaki yeni seçimde büyük kuvvet kazanan sol partiler zecri tedbirlerde ve Milletler Cemiyetini müşterek olarak tutmak işinde daha ziyade İngilterenin politikasına taraftarlardır. İngiliz amele partisi liderleri bu temayülü kuvvetlendirmek için şimdiden, sureti mahsusada Parise gelmiş bulunuyorlar.

Fakat Fransadaki sollar hükümet başına geçmiş olmalarından Fransa, bugün İngiltere ile müttahiden hareket edecek vaziyette değildir. İngiltere işinde Fransadan muzaheret göreceğini bilse de, Milletler Cemiyeti meclisinde, bugünden önyak olmak ve kendi başına hareket etmek istemiyor. İngiliz Dış Bakanı Mister Edene, Milletler Cemiyeti meclisindeki ekseriyetin kararına uygun her harekette bulunabileceği yolunda talimat ve salâhiyet vermiştir. Milletler Cemiyeti meclisinde, ekseriyet demek Fransa demektir; yoksa Cenubi ve Orta Amerika mümessillerinin teşkil edeceği ekseriyet değildir.

Fransada sol partilerin son seçimde büyük muvaffakiyet kazanmaları ve bilhassa marksistlerin sol cemahta kahir ekseriyet temin etmeleri bu devletin dış politikası üzerinde tesirini derhal gösteremedi. Yeni kabinenin teşekkülüne kadar da gösteremeyecektir. Fakat dahili politikada tesiri pek çabuk görüldü. Seçimde muvaffak olan sosyalistlerle komünistler Fransada içtimai, iktisadi ve siyasi nasıl bir yeni bina kurmak istediklerini ilanda gecikmediler. Komünist partisi umumî kâtib, kendi partileri, kapitalistlerin boyunduruğundan kurtarmak istedikleri amelenin partisi olduğundan başka partilerle birlikte kabineye iştirak etmeyeceğini beyan etmiştir.

Komünistler kabineye girmemekte beraber, bütçeyi tevazün ve frangi korumak için zenginlerin servetleri üzerine müte

rakkı olarak fevkalâde bir vergi konulmasını parlamentoya teklif edeceklerini kâtibumumileri şimdiden haber verdiler. Seçimde ittifak eden sollar, parlamentoda dahi bu ittihadi muhafaza ederlerse komünistlerin teklifi parlamentoda kabul edilecektir. Komünist patisi umumî kâtib, bazı zenginlerin servetlerini nasıl kazandıklarını da tahkik edileceğini bildirmiştir.

Sosyalistlerin lideri M. Blum komünistleri hükümete almakta ısrar ediyor. Bu takdirde marksistlerin müfrit tasavvurları daha çabuk tahakkuk edecekler. Sosyalistlerle komünistler iş başına geldikten sonra ilk işleri sermayelere dokunmak olacağı belli olduğundan seçimi müteakib, Fransada büyük ve küçük bütün sermayedarları bir paniktir aldı. Herkes parasını sterline ve diğer cenabi paralarına tahvil ederek harice kaçırmağa, yahud evinde saklamağa başlamıştır. Frank için müşteri bulmak o kadar güçleşmiştir ki bir aylık vadeli satış için istenilen işkonto senelik yüzde 34 faize muadil bir dereceyi bulmuştur. Nihayet, Fransız bankası iskontosunu yüzde dört altına çıkararak buhranın önüne geçmeğe karar verdi. Şimdi bütün dünya Fransanın dahili işlerini dikkatle takip ediyor.

Muharrem Fezvi Togay

Yeni Nesil mektebinde dünkü müsamer

Yeninesil mektebinin, bu seneki mezunları şerefine tertib ettiği müsamer, dün İstanbul Kız Lisesi konferans salonunda verilmiştir.

Müsamereye, İstiklâl marşile başlanmıştır, ondan sonra mekteb müdürü

Talâtla bir yavru tarafından birer nutuk söylenmiştir.

Bilhassa (Erginlik Savaşı) namındaki manzume okunduktan sonra çok alkışlanmıştır. Oynanan Çiçek oyunu, Zeybek oyunu ve Azeri oyununda da yavru muvaffak olmuşlardır.

SON HABERLER...

TELEFON TELGRAF ve TELSİZLE

Fransada, Sosyalistler işbaşına geçiyorlar

Sosyalist partisi umumî kâtibi Fransız siyasetinde bir yenilik vücutte geleceğini söyledi

Paris 10 (A.A.) — Sosyalist fırkasının millî kongresi, bu sabah saat 10 da açılmıştır. Kongreye sabık Paris mebuslarından Graziani riyaset etmiştir.

Partinin umumî sekreteri sosyalistlerin hükümete iştirak emelleri için «halkçılar cephesi»nin diğer azalarına yapmış oldukları teklife karşı alacakları cevap ne olursa olsun iktidar mevkilerinin mes'uliyetlerini üzerlerine alacaklarını beyan etmiştir. Mumaileyh, sosyalist partisinin halkçıların programlarına sadık kalacağını beyan etmiş ve demiştir ki:

«Parti, dostlarımızın intihabat mücadelesinde halka arzetmiş oldukları ve sayesinde muzafferiyet kazanmış buldukları programı hükümet başında da tatbik edecektir. Bu program, hiç şüphesiz Fransız siyasetinde bir yenilik teşkil edecektir.

Meb'uslardan Roubaix, Belediye reisi Jean Lebas halkçılar cephesi mensublarının kâffesinin komünistlerin hükümete iştirak etmemek suretindeki ilk tekliflerinden rücu edebileceklerini ümit etmekte olduklarını beyan etmiştir.

İngiliz filosu gene Akdenize geliyor

E. sınıfa mensub dokuz torpido dön Cebelitarık geldi

Cebelitarık 10 (A.A.) — «E» sınıfına mensub 9 İngiliz torpido muhribi İngiltereden buraya gelmiştir. «Dodney» büyük dertnotunun pazartesi günü buraya vâsil olacağı sanılmaktadır.

İngilizlerin posta gemilerine top koması Almanların hoşuna gitmedi

Berlin 10 (A.A.) — Bahriye mehafili, İngiliz amirallığının Cunard Line ne posta vapurlarına İngiliz devleti namine hesabına toplar koyması için mezunyet vermiş olduğuna dair olan haberi heyecanla karşılamışlardır.

Berliner Tageblatt, diyor ki:

Acaba bütün İngiliz transatlantiklerinin umumî surette silâhlandırılmasına mı başlanıyor? Herhalde İngiliz amirallığının kararı gösteriyor ki Avrupalıların üzerinden asmakta olan dalga yeni baştan silâhlama dalğasıdır. Aynı karar, bu baddaki ruhi haleti de göstermektedir. Bu karar, aynı zamanda İngilterenin hukuku düvel ahkâmına rük az ehemmiyet atfetmekte olduğunu da ispat etmektedir. Zira zikri geçen gemiler, silâhlandırıldıktan sonra, harb gemileri sırasına girecekler ve kendilerini ticaret gemileri arasında bulduklarından ziyade emniyet içinde bulacaklardır.

Hariciye Umumî Kâtibi-miz Rusyadan dönüyor

Moskova 10 (A.A.) — Türkiye Dış Bakanlığı Genel Sekreteri Numan Menemcioglu Stalin otomobil fabrikasını ziyaret etmiş, metro ile bir gezinti yapmış, öğleden sonra Dış Komiser muavini Krestinski tarafından kabul edilerek akşamüzeri Sovyet Rusyadan hareket etmiştir.

Numan istasyonda Krestinski ile Türkiye Büyük Elçisi Zekâî Apaydın, Romanya orta elçisi Cinutu, Dış Komiserliği yüksek memurları ve Türkiye Büyük Elçiliği memurları tarafından selâmlanmıştır.

Ankara'da at yarışları

Ankara 10 (Telefonla) — İkbahar at koşularının birincisi bugün yeni İpodromda yapıldı. Tribünler ve her taraf dolu idi.

Başvekil İsmet İnönü ile Meclis reisi, Nafîa, İktisad, Millî Müdafaa, Gümrük ve İnhisarlar Vekilleri de yarışları ta-kibe gelmişlerdir.

Muhtelif koşulara otuz yakın hayvan iştirak etti. Yarışlar heyecanlı oldu.

Metaksas liderlere izahat verdi

Atina 10 (Hususi) — Başvekil Metaksas kendisini ziyaret eden parti liderlerinden Sofulîs, Çaldaris ve Papanastasiyaya Belgrad konseyinde alınan kararları izah etmiştir. Liderler, konseyin kararlarından memnun kalmışlardır. İğinda hazırlanan lâhde konacaktır.

Japonyada bir idam cezası

Tokyo 10 (A.A.) — Harbiye Bakanlığının geçen ağustosta askerî işler şubesi direktörü General Nagatayı öldüren kaymakam Aizavanın divanı harbe ö-lüme mahkûm edildiğini bildirmekte-dir.

Yunanistanın müdafaa hazırlıkları

Atina 10 (Hususi) — Dün Başvekil General Metaksasın riyasetinde toplanan yüksek askerî şûrada Yunanistanın harb kuvvetleri vaziyeti tetkik edilmiş ve memleketin müdafaaası esbabının temini için alınacak tedbirlerin seri bir surette ikmal edilmesine mütefakan karar verilmiştir.

Çukurovada yetişen nefis portakallar

Birkaç yıl sonra mühim bir ihrac maddesi olacak

Adana (Hususi) — Bu yıl portakallarımızın daha iyi fiatla satılması üzerine Çukurovanın portakal yetiştirmeğe uygun yerlerinde göze çarpan bir hamle vardır. Düne kadar portakalcılık sahasında hiçbir mevkii olmayan, meselâ Osmaniyede bile bu yıl 300,000 yeni fidan dikilmiştir. Sonra, yetiştirdiği portakalların daha lezzetli ve daha sulû ve riyahî olması sebebiyle fazla rağbet görmesinden cesaret alan Kozan da bu yıl çok geniş bir portakalcılık faaliyetine girişmiştir. Dört-yol, Adana, Tarsus ve Mersin gibi; portakalcılığı daha yaşlı olan yerlerde ise bu cereyan bütün kuvvetle ilerlemektedir. Yüreğir ovasında Ceyhan ırmağı kenarında Meto oğullarının meydana getirdiği 50 hektarlık portakallık ta önümüzdeki mevsimde kendisinden beklenen rancamayı vermeye hazırlanmaktadır. Bütün bu inkişaf hamleleri her yıl böyle devam ederlerdikçe, emin olabiliriz ki birkaç yıl içinde Toros ve Amanos arasındaki büyük ve verimli yurd parçası, yalnız Türkiyenin portakal, mandalina ihtiyacını karşılamakla kalmıyacak; aynı zamanda millî ekonomi bakımından da üstün bir ihrac maddesi mevkiini de ele alacaktır.

Yalnız burada bellibaşlı bir noksanımıza dokunmak istiyorum; bu kadar geniş bir istihlal muntakasında müstahşiller arasında lüzumlu ve en iptidai bir teşkilâtın olmayışı; hem piyasaya vaziyetinin istikrarına, hem de haric piyasaların isteklerine tam vaktinde cevap verilemeyeşine sebep olmaktadır. Bundan başka bu değerli ihrac maddelerimizin ne standardında, ne de ambalajında müşteriyi tatmin eden bir olgunluk yaratılmamıştır.

Vakîa bu yıl, Mersindeki Türkofis teşkilâtı, muntakamızın bu eşiz mahsulünü daha müstakar ve daha teşkilâtî bir vaziyete sokmak için bazı faydalı etüdler yapmış ve raporları tanzim etmiştir. Fakat bütün bu hazırlıklar, önümüzdeki mahsul mevsimine kadar kat'î bir şekilde germezse, bu kıymetli mahsulümüzün yüzündeki millî ekonomimizin kazanç gene devrede külak kabilinden bir şey olacaktır. Binaenaleyh, her taraftan müstahşil alabilirdiğine uğraşarak istihsalını artırırken, diğer taraftan da resmi makamlar ile ihrac işinin organize edilmesinde süratli hareket olunması şarttır.

Hükümetimizin bu mühim mevzuu karşı şimdide kadar gösterdiği yüksek alaka, bu eksikliğine de istendiği şekilde tamamlanacağı hakkındaki umudlara kuvvet vermektedir.

İzmirde, evvelki günkü kamyon kazasında yaralananlardan ikisi öldü

İzmir (Hususi) — Dün, bir otobüs devrildiğini ve içinde bulunan 11 yolcunun muhtelif yerlerinden yaralandığını bildirmiştim. Bu yolculardan bir çocukla bir kadın bugün yaralarının vahameti yüzünden öldüler.

Yeni Mısır kabinesi

Kahire 10 (A.A.) — Kabineyi Vefd partisi lideri Nahas Paşa teşkil etmektedir. Bütün Bakanlar Vefd partisinden azadır. Dış Bakanı, son Vefd kabinesinde Dış Bakanı olan Vasîf Galî Paşadır.

Kadın yüzünden cinayet

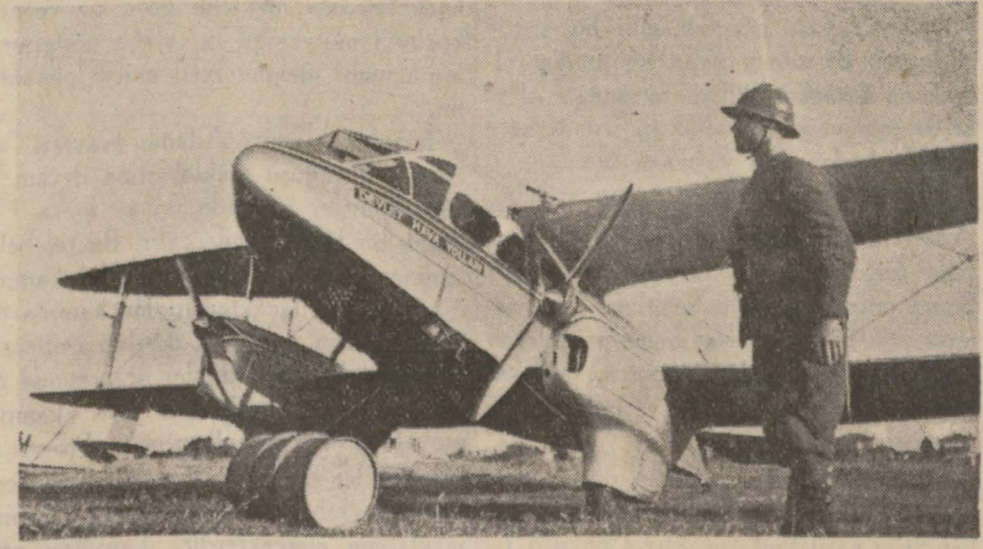
İzmir (Hususi) — Çeşmenin Ovacık köyünde, İbrahim oğlu Mehmed, tabanca kurşunıyla öldürülmüştür. Hâdisi köy kahvesinde olmuştur. Sebabi, Nigâr namındaki bir kızdır. Katil, kıza istemiş, fakat redle karşılaşmıştır. Halbuki bu talebden üç gün sonra, maktûlün yakınlarından Şerif namında bir genç, Nigârla nişanlanmıştır. Katil, bu işte maktûlün rol oynadığını sanarak onu öldürmüştür.

Yurddas Bankada bir tasarruf hesabı olmayanın yarımı karanlıktır.

Ulusal Ekonomi ve Arttırma Kurumu

Hava postaları 20 gün sonra işlemeğe başlıyor

Tayyareler, İstanbul - Ankara - İzmir arasında işliyecek, eşya ve yolcu nakledecekler

Yeni yolcu tayyarelerimizden biri

Ankara 10 (Telefonla) — Devlet Hava Yolları İşletmesinin İngiliz fabrikalarına yaptırdığı tayyareler bugün saat 14 te Ankara hava istasyonuna geldiler.

Devlet posta filosunun 3, 4 ve 5 numaralı yolcu tayyarelerini teşkil eden yeni hava gemileri çarşamba sabahı saat dokuz buçukta Londradan hareket etmiş, Brüksel ve Norenberge uğradıktan sonra Budapeşteye gelmişlerdir. Tayyarelerimiz ertesi gün Belgrada gitmişler, orada bir saat tevaküftan sonra uçuşlarına devam etmek istemelerinde de Tuna üzerinde havanın fevkalâde fena olmasından dolayı tekrar Belgrada dönmek mecburiyetinde kalmışlardır.

Tayyarelerle râkibleri geceyi Belgradta geçirmişler, ertesi sabah Bükreşe uçmuşlar, dün de saat iki buçukta Bükreşten hareket ederek İstanbula gelmişlerdir. Yesilköyden bugün on ikivi beş geçte uçan üç tayyareimiz saat 14 te Ankara'ya vâsil olmuşlardır. Uçuş saatlerine nazaran tayyareler, Londra - Ankara hava yolunu 13 saatte katmış bulunuyorlar.

Tayyarelerimizin inşaatı sırasında fabrikada staj görmüşler, Londra'ya gitmiş olan pilot Lütfî, Tahir, Ekrem ve Abdullah ile makinist Kemal, Nezihî, Sami Hüsmen, Necib ve heyete başkanlık emî olan Seyfi Akyüz de tayyarelerle birlikte gelmişlerdir.

Siğorta meselesinden dolayı, tayyareleri İngiliz pilotları getirmiştir. Pilotlardan biri fabrikamızın, diğeri telsiz fabrika-

sının mümessili, diğeri de mihmandar pilottur.

Yeni posta tayyarelerimiz bilhassa çok az sarfiyat yapmaktadırlar. Seyahat tamamen ârızasız geçmiş, motorün temizlenmesine bile lüzum görülmeden sadece benzin ve yağ konulmakla iktifa edilmiştir. Tayyareler, alıcı ve verici telsizle ve telsiz telefonla mücehhezdirler.

Tayyareler, pilot Kemal'in idare ettiği bir yolcu tayyaresi tarafından havada karşılanılmışlardır. Bu tayyarede mabuta mümessilleri de bulunuyordu. Bir çok kimseler de yeni tayyareleri hava istasyonunda karşılamışlardır.

Ankara üzerinde bir tur yaptıktan sonra geniş meydana inen yeni yolcu tayyarelerinin muvakkat tesellümü Londra'da yapılmıştır. Burada ufak tecrübeleri yapıldıktan sonra kat'î tesellümü bir kaç güne kadar icra edilecektir. Bundan sonra, İngiliz pilotları da karadan memleketlerine döneceklerdir.

İngilteredeki fabrikada staj gören pilot ve makinistlerimiz gelince, genclerimiz İngilizlerin fevkalâde takdirlerini kazanmışlardır. Genclerimizden uçuslarda ve diğer vazifelerinde gösterdikleri yüksek ehliyet ve muvaffakiyet üzerine kendilerine vesikalar ve takdimeler verilmiştir.

Memleket dahilinde hava postaları hazırlanmaya başlanacaktır. Her gün yapılacak olan İstanbul - Ankara seferlerinde İzmir de uğranılması düşünülmektedir. Bu suretle üç şehir arasında aynı günde hem yolcu, hem de posta nakliyatı temin edilmiş olacaktır.

İngiltere, Habeşistanın İtalyaya ilhakını şiddetle protesto edecek

[Baştafakı 1 tnci sahifede]

lan mehafiller, M. Flandinin dün Bakanlar Meclisinde dış siyasa hakkında yaptığı beyanatın iki buçuk saat sürdüğünü kaydediyorlar. M. Flandin, İngiltere'nin Fransa ile birlikte İtalyaya karşı müsterek bir siyasa takibine sevk için yaptığı gayretleri izah etmiş ve İngiltere'nin bunun için vaktinde karar vermemiş olduğunu teessüfle kaydetmiştir. Fransız hükümeti Romaya daima itidal tavsiye etmiş ve İtalyayı Milletler Cemiyeti ve İngiltere için kabul edilebilecek bir barış akdiye imaleye çalışmıştır.

M. Flandin, bundan sonra, Boğazların tahkim hakkındaki Türk talebine karşı Fransayı müsaid bir hattı hareket itihazına sevk etmiş olan sebepleri anlatmış ve nihayet Küçük Andlaşma müzakerelerine alâkadar olarak Avusturyanın tekrar silâhlannması meselesinden ve Balkan Antantı konferansı neticelerinden bahsetmiştir.

Fransa ihtirazi kayıtlar beyan etti

Paris 10 (A.A.) — Hükümet, dün akşam İtalya hükümetine yaptığı tebligatta Habeşistanın ilhaka hakkındaki ihtirazi kayıtlar bildirmiştir.

Boğazlar meselesi ve Lokarno Misakı

Cenevre 10 (Hususi) — Cemiyeti Akvam kâtibi umumiliği mehafilinde temin edildiğine göre, İtalyan - Habeş ihtilâfının tetkiki tehir edildiği takdirde, Cemiyeti Akvam Konseyi derhal Boğazların tahkimine dair Türk talebine Lokarno meselelerinin tetkikine başlayacaktır.

Konsey yarın sabah saat 11 de ilk toplantısını yapacaktır.

Küçük devletler, büyük devletlerin kararını bekliyor

Cenevre 10 (A.A.) — Bitaraf devletler murahasaları, dün saat 15 ten 19 a kadar devam eden bir toplantı yapıp Milletler Cemiyeti konseyinin yarınki ictimanda takib edecekleri müsterek hattı hareket hakkında görüşmüşlerdir.

Bitaraf murahasaların Fransa ile İngilterenin ne gibi bir hattı hareket takib edeceklerini öğreninceye kadar verecekleri kararları tehir edecekleri beyan edilmektedir.

Cenevre 10 (A.A.) — Yedi bitaraf devlet müzakerelerini bitirmişlerdir. Neşredilen bir tebliğde bu devletlerin Milletler Cemiyetinin lüzumuna kani ve fakat ıslahat yapılması lüzumunu kabul etmekte oldukları bildirilmektedir. Gerek bu ıslahatın şekli ve gerek zecri tedbirlerin devamı meselesinde bir intizar siyasa takib etmeğe karar verilmiştir.

Habeşistanın ilhaki, acı bir itiba ve hayret uyandırmıştır. Bu duruma şimdiden sarıh bir hal caresi bulunmalıdır.

Bütün murahasalar Cenevrede

Cenevre 10 (A.A.) — Eden, Bruce, Tefvik Rüstü Aras, Rene Massigli, bu sabah Cenevreye gelmişlerdir.

Pol Buncour, Beck ve Litvinof yarın geleceklerdir. Madariaga, Bunch ve Rivas Vicuna ise iki gündenberi Cenevrede bulunmaktadırlar.

Eden ile Massigli, bu sabah görüşmüşlerdir.

M. Heryonun mühim bir yazısı

Paris 10 (A.A.) — M. Herriot, Oeuvre gazetesinde harici vaziyetin bir taslağını yapmakta olduğunu beyan etmektedir. Mumaileyh, diktatörlük rejimine tâbi olan memleketlerin liberal memleketlere tahakküm etmekte ve bunlara meydan okumakta olduklarını ilâve eylemektedir.

M. Herriot, diyor ki: «M. Musolini, Habeşistanı kayıd ve şartsız ilhak ve aynı zamanda kolektif emniyet hakkında tekrar müzakerelere girişmek için Milletler Cemiyetinin emrine amade olduğunu ilân etmektedir. Bizi ne kadar da hakir görüyor.»

HEM NALINA MIHINA

Çocuklarına para ile hava satan şehir

Dün sabah Şişli ile Taksimdeki Cumhuriyet meydanı arasında bir gezinti yaptım. Bir iki şey gözüme çarptı, onları yazıyorum.

Muhterem Belediye Reismiz, geçen yıl Avrupa seyahatinden İstanbul'a döndüğü zaman «açık medeniyet» düstürünü koymuş ve İstanbul ağaç diktiğini söylemişti. Muhiddin Üstündağ bu sözünü, az çok tutuyor. İstanbul bazı yerlerine ağaçlar dikiliyor. Meselâ, geçenlerde Üsküdar'da, Bağlarbaşı'dan Kısıklıya kadar gitmişim. Yolun iki tarafına muntazaman fidanlar dikildiğini ve hemen hepsinin tuttuğunu memnuniyetle gördüm.

Fakat, bir taraftan yeni ağaçlar dikilirken diğer taraftan da caddelerde mevcut ağaçlardan kuruyanların yerlerine yeni fidanlar dikilmediği bir müddet sonra ciddi keleşmesin. İstanbul en güzel yollarından biri olan Taksimle Harbiye arasındaki caddenin çınar ağaçları arasında, yer yer boşluklar peyda olmuştur. Buralarda kuruyan ağaçlar kesilmiş, fakat yerleri boş bırakılmıştır. Hatta o kadar itina edilen Cumhuriyet abidesinin etrafındaki akasyalardan biri de kurumuş, yeri boş kalmıştır. Bu boşluklar vaktinde doldurulmazsa yavaş yavaş caddede ağaç kalmaz. Bir ağaç kesildi mi, onun yerine hemen yeni bir fidan dikilmesi lâzımdır. Malûm ya, bir ağacın büyümesi ve gölge vermesi gündelik ve aylık bir iş değildir. Seneler ister. Ağaç dikmekte kaybedilen vaktin ölçüsü, vahidini kıyasıdır. Belediyemiz, her ekilen ağacın yerini ağaç dikme mevsiminde doldurmalıdır.

Şişlide, Osmanbey civarında, etrafı yüksek duvarlarla çevrili, içi ağaçlarla dolu güzel bir mezarlık var. Bunun kapısını önünden dün ilk defa geçtim ve üzerinde şu yazıyı okudum: «Cimetière Catholique latin»

Hayret! Paristeki meşhur Père La-chêze mezarlığında mıyız ki bu koca leyhada bir tek kelime türkçe yok; sade fransızca yazılmış ve şimdide kadar da âlakadardır kimse, böyle yalnız fransızca yazılı bir levha bulunmasına ses çıkarmamış.

Bu mezarlığı idare edenlere, Türkiye'de olduklarını ve bu memleketin dili olan türkçeye hürmet etmek lâzım geldiğini hatırlatırım.

İnönü şehidleri için dün tören yapıldı

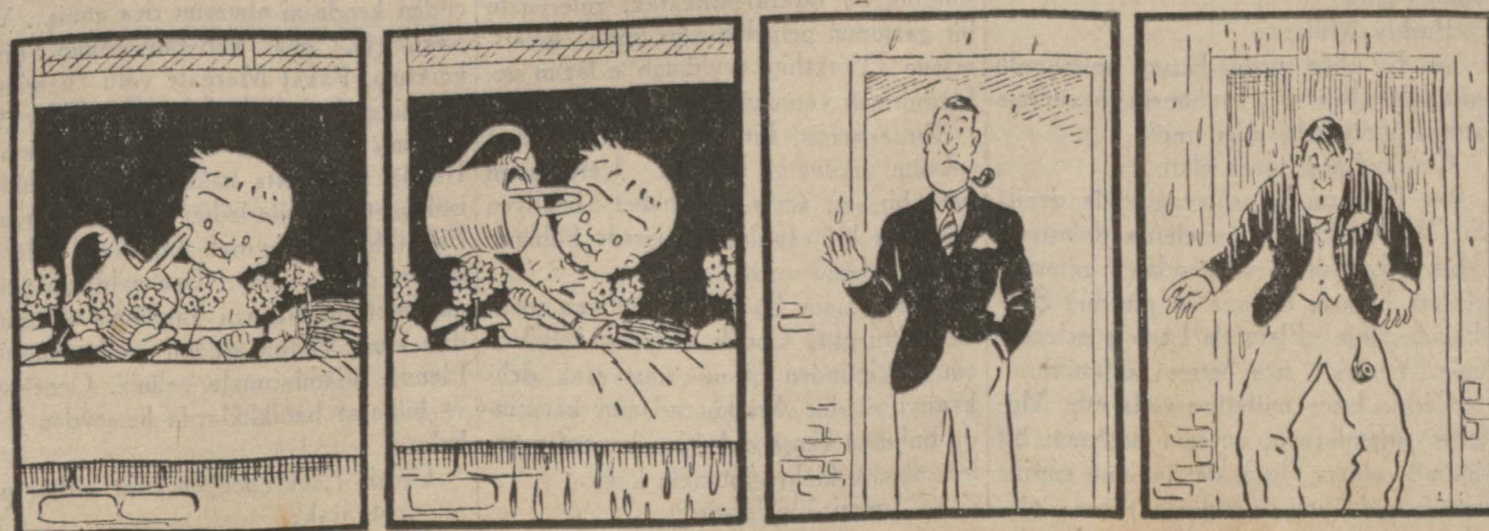
[Baştafakı 1 tnci sahifede]

muhtelif şehirlere gelen heyetler, binlerce halk ve mekteplilerle dolmuştur. Her sene mayısta Bozüyük Halk Partisi tarafından tertib edilmekte olan bu me-rasım, bu sene, Eskişehir, Bozüyük, İnönü, Bilecik, Söğüt ve Bursadan gelen heyetlerin de iştirakile çok parlak olmuştur. Tayyarelerimiz de şehidlik üzerinde uçuşlar yapmışlardır. Muhtelif yerlerden gelen 40 kadar büyük çelenk şehidliğe konmuştur. Erkanharb binbaşısı Bozkurd, İnönü muharebelerini halka izah etmiştir. Bundan sonra muhtelif şehirler temsil eden hatiblerle bir şehid yavrusu, Kurtuluş Savaşının bu adis şehidleri ve İnönü muharebeleri hakkında heyecanlı sözler söylemişlerdir. Burada yurdun korumak için ölmeğe ve Cumhuriyeti yaşatmak için de yaşamağa and içilmiştir. Burada yatan 844 şehidin ruhlarını taziz için bir dakika susulmuştur. Müteakiben İstiklâl marşı söylenerek merasime nihayet verilmiştir.

Burada toplanan genç, ihtiyar binlerce yurddas, Kurtuluş Savaşının en heyecanlı safhalarına sahne olan bu kızgın, güneşli, yalçın tepelerin üstüne kurulan mütevazi abidenin önünde hürmetle eğilerek ayrılarken bu muharebelerde bulunmuş bir ferd sıfatıyla kendi kendine burada 844 şehid yatıyor, 17 milyon canı, istiklâli yaşıyor, diyordum.

Bozüyüğe döndüğümüz zaman şehri bomboş bulduk. Yedisinden yetmişine kadar herkes bizi kurtsırken şehid düşenlerin başı uçlarında idi. Ve Atatürk, İsmet İnönü'nü ve kahraman orduyu takdis ediyordu.

Yumurcağın muziblikleri

Küçük Hikâye

Bu ben miyim?

— Affedersiniz efendim, Küçükçamlıca nereden geleceğiz?..

Çok ihtiyar olmadı gibi yüzü çok ihtiyarlamış gibi harab olan kadın başını kaldırdı. Karşısında uzun boylu, geniş omuzlu bir erkek duruyordu. Üstünde bir spor elbisesi olan bu adamın saçları bembeyazdı ama bu beyaz saçlar onun genç yüzüne vaksiz gelmiş bir yaşlılık gibi yakıştıyordu.

İhtiyar kadın kara gözlerinin ağır kapaklarını kaldırarak onun yüzüne baktı: «Bir rüya mı bu?» diye düşündü. Hayır bu bir rüya değildi. Toprakları kızıl yolun üstünde ve kendi karşısında duran adam Adildi.

Bundan şüphe etmeğe hiç te mana yoktu. Yirmi sene evvelki gibi, yirmi sene evvelki yüzüne, Adil karşındaydı. Yirmi sene evvelki yüzü bir parça değişmemişti bile. Yalnız vaksiz ağarmış hissini veren saçlarının, o simsiyah saçların üstüne; seneler beyaz boyasını sıvamıştı. İşte ondaki değişiklik buydu.

İhtiyar kadın birden cevap veremedi ve dudakları kımıldanmıca kadar bütün bir havayı düşündü ve yirmi sene, yalnız geçirdiği yirmi, uzun sene gözünün önünde yirmi katlı fakat iskambil kâğıdından bir Amerikan binası gibi yıkıldı. Ve onu ilk tamdığı günü hatırladı. Kocasını onları birbirlerine tanıştırmıştı: «Adil Bey» demişti. Adil Bey!.. Ve ne garib bir şeydir ki kocasının adı: Hakkında fazla bir malumat vermediği bu Adil Bey onun hayatının en büyük mecerası oluvermişti.

Allahım onu ne kadar sevmişti. Yirmi sekiz yaşına kadar hiç sevmemiş, bomboş bir kalbin bütün ateşi ve bütün ihtirası ile adama nasıl tapmıştı?..

Onun kim olduğunu tanımağa lüzüm bile görmeden tıpkı ipnotize edilmiş bir insan gibi o kendisine: «Bana gel» derdemez, sanki hayatta en basit birşey yapıyormuş gibi onu takip etmek cesaretini nasıl kendinde bulabilmişti?..

Onunla Avrupa'ya kaçmışlardı. Ne büyük bir rezaletti bu kaçış... Büyük tüccar Macid Beyin kimsinin avukatı Adil ile Peşteye kaçış...

Şimdi Budapeştede geçirdikleri o güzel günlerin hatırası gözlerinin önünde canlanıyordu. Tunanın köpüren sularına hakan rühtmdaki büyük otel, Buda tepelerinde yapıları gezintiler... Binbir kuleli büyük sarayın akislerini sularda seyrettikleri kızıl aksam saatleri, Margrit adasında geçen güneşli günler ve sonra...

Sonra ne olmuştu?.. Adil ondan bıkarak için bir sene beklememişti bile. Daha altı ay sonra bir gün: «Artık İstanbula dönelim» demişti. İstanbula dönmek... O zaman Şefkat korkarak: «Nasıl dönerim, demişti. Kocamdan daha ayrılmadım, orada nasıl beraber yaşarız.» «Beraber yaşayalım», «çok canım...» Ve şaka ediyor zannile onun

gözlerinin içine bakmıştı. «Beraber yaşamamak... Gülmek istiyorsun Adil!..» Hayır gülmek istemiyordu.. Ne korkuncu bu adam... Söylediği bir hakikatti: «Çocuğum, diyardı. İkimizin de mevkii içtimaimiz var. İstanbul gibi bir yerde dostunun kansile yaşayan bir avukat olmak ne demektir, biliyor musun?» «Peki ne yapacağız?» «Kocanı senin terkedinceye kadar ayrı yaşayacağız.»

İstanbul dönmüşlerdi. Adil Şefkate Adada küçük bir ev kiralamıştı. Ve yanına biraz da para bırakmıştı. Sonra.. Sonra onun bir daha semtine uğramamıştı. Şefkat onun yazıhanesine telefon ettiği zaman; cevap alamamış, tahkikat yapınca Antalya'ya gidip yerleştiğini öğrenmişti.

Eğer uzak bir akrabadan düşen ufak bir miras imdadına yetişmeseydi hayatta kendisini nasıl kurtaracaktı? Çünkü o İstanbul geldiikten bir ay sonra kocasının kendisini kaçtığı gün terketmiş olduğunu ve bunun da Adile bildirilmiş bulunduğunu öğrenmişti. Esasen bosmasavdı da ne yüzle ona müracaat edebilirdi?

Ufak bir para ile ona miras kalan minicik bir ev, Acıbademden dönüp; Küçükçamlıca suyuna giden yolun sağında, büyük ve çok ağaçlı bir bahçenin ortasında idi. On sekiz yıldır Şefkat burada yaşıyordu.

— Küçükçamlıca suyuna nereden geleceğiz?

İleride bir otomobil duruyordu. Otomobilden inmiskirlik güzel bir kadın, on beş yaşında temiz giyimmiş bir erkek çocuğu otomobilin yanında idiler. Ve spor kompleti içinde harikulade dinc görünen Adil karşındaki kadını tanımadan bu sözü ona soruyordu.. Hem de gözlerinin içine bakarak...

Bir an onun omuzlarından tutmağı düşündü, ona: «Beni tanımadın mı?» diye sormak.. Fakat hayır ona kendisini tanıtmak istemedi.

Elini uzattı ve hafif bir selâle: — Biraz daha ileride solda sedin üstünde, dedi. Fakat araba oraya kadar gidemez.

Sonra arkasını döndü, onun teşekkür etmesini beklemeden bahçe kapısından içeri daldı. Adeta koşarak eve girdi.

Ve on sekiz senedenberi birinci defa olarak bir anının karşısına geçti ve aynada kendine baktı. Allahım istırahlı seneler onu ne hale koymuşlardı?.. Bu kadın... Gözleri aynadaki aksile karşılaşıncaya yüzü sapsarı olan kadın:

— Bu ben miyim? — Diye hıçırarak koltuğuna içine düştü. Ve sanki bir başka dostun ölümüne ağlar gibi hayatta sevmekten başka bir suçu olmamış olan bir Şefkatın ölümüne saatlerce ağladı.

Nakleden:

SUYEYDA H.

Türkkuşları

İki ay sonra İnönüde bir kamp kurulacak

Memleketimizde Türkkuşu şubelerinin biran evvel faaliyete geçmesi için hazırlıklar ilerlemektedir. Türkkuşlarına karşı bilhassa mektebli genç kız ve erkeklerin müteaziyed bir alâka göstermeleri umumî memnuniyeti mucib olmaktadır.

İstanbul, İzmir, Adana, Kayseri ve Bursa Türkkuşu mekteplerine devam eden talebeler arasında iki ay sonra 120 kişilik bir kafiye seçilecektir. Bu talebeler temmuzda İnönüde açılacak kampa üç ay çalıştıklarıdır. Bu kampa talebelere hem uçuculuk dersleri verilecek, hem de askerî muallimler nezaretinde piyade talimi gösterilecektir. Bu kampa muvaffak olan ve yerken uçuş brovesi alan gençler eğer ihtiyat zabiti olabilecek derecede tahsilleri varsa doğru Harbiye mektebine gireceklerdir. Tahsilleri orta derece olanlar ise hava gedikli küçük zabit mektebine kabul edileceklerdir. Bu hususta Genel Kurmay Başkanlığı bir kanun projesi hazırlamıştır. Bu proje yakında Meclise verilecektir.

Plânörler dahilde yapıyor

Türkkuşu için Kayseri tayyare fabrikasına muhtelif tipte 28 plânör ismarlanmıştır.

Bu plânörlerden sekizi tamamlanarak Türkkuşu emrine verilmiştir. Geri kalan 20 plânör de hazırlanmaktadır.

Paraşüt kuleleri

Sovyet Rusyadan getirilen bir paraşüt kulesi sıra ile Ankara, İstanbul ve İzmirde kurulacak ve Türkkuşu talebeleri bu kuleden paraşütle atlamaya alıştırlacaklardır. Bir kule kifayet etmeyeceği için askerî fabrikalara iki tane paraşüt kulesi ismarlanmıştır. Bu kuleler yakında hazırlanacaktır.

Türkkuşu İstanbul şubesinde derslere bugünden itibaren başlanacaktır.

İspirto fabrikası

Paşabahçedeki fabrika modern bir hale getiriliyor

İnhisarlar İdaresinin Paşabahçede yaptırmakta olduğu yeni ispirto ve söma fabrikası bitmek üzeredir. Şimdiki halde 36 metro kadar bir yüksekliğe varacak olan fabrikanın bacası yapılmaktadır. Fabrika en son sistemde yapılmaktadır. Bu tesisata göre, elde edilen muharrik kuvvetlerin çürük diye ayrılan kısmından bile istifade edileceği gibi fabrikanın elektrik tenviratı da gene fabrikadan temin edilecektir. Sarki Avrupa memleketlerinde mevcut bütün ispirto fabrikalarında kullanılmakta olan makineler, ispirto nevelerini sıra ile ve muhtelif zamanlarda istihsal etmektedirler. Halbuki İnhisarlar İdaresinin yeni fabrikasında, baş mahsul, orta mahsul, son mahsul de başka başka musluklardan, fakat aynı zamanda elde edilecektir.

Bu suretle fabrika, şarka modern teknikte kurulan ilk ispirto fabrikası olacaktır. Fabrikada yapılmakta olan tahammur mahzenleri de, eskileri gibi üstü açık olmayıp tamamile, her tarafı kapalıdır. Bu mahzenlerin içindeki maddelerin tahammur edip etmediği fenni bir takım âletlerle anlaşılacaktır.

Yeni fabrika, simdiye kadar Albulu seker fabrikasından alınmakta olan ham ispirtoyu da, kendiliğinden istihsal edecektir.

400 İngiliz seyyahı geldi

Çanakkale'ye ziyarete gelen İngilizlerin ikinci kafilisi Langösteniye seyyah gemiyle dün aksam şehrimize gelmişlerdir. 400 kişiden ibaret olan bu kafiye, aksam kafileler halinde şehre çıkarak otomobillerle müzeleri ve camileri gezmişlerdir.

siniz? fikrinde bulundu.

Cédric Lacy başını salladı: — Doğru olmaz, dedi. Elimizde hiç bir emare, iz filân yok. Beklersek daha makul hareket etmiş oluruz. Şimdi hem «Fleur de Lys» e gidiyorum.

Tezkereyi katlayıp cüzdanına soktuktan sonra, Thaisanın eldivenini elinden bırakarak, Paddy Mills ile Willy Kosterin beklediği kendi otomobilinin yanına gitti.

Paddy Mills:

— E? diye sordu, herşey hollolundu inşallah? İhtiyar centilmeni otomobile atarak gidiyoruz, değil mi?

Cédric Lacy omuz silkti.

— Doğrusu kazın ayağı öyle değil! Sir Walter kimbilir nerelerde doluyor, Miss Trafford arkasından gitmemiş olsaydı bilmem halimiz ne olurdu? Şimdilik benimle «Fleur de Lys» e geleceksiniz. Yemekte size herşeyi anlattım.

Cédric Lacy müfettişe veda etti. Müfettiş, adamlarının, gecenin herhangi bir saatinde olursa olsun, delikanlının emrine amade olduğunu kendisine temin etti.

Türk sularında yetişen nefis balıklar Bilgisizlik yüzünden milyonlar kaybediyoruz

Beş senedenberi bir iş göremiyen Balıkçılık Enstitüsünü kapatmak değil, pratik ve faydalı bir programla yaşatmak lâzımdır

Türkiyede deniz ve tatlı su balıkçılığı ziraat kadar ehemmiyetlidir. Balıkçılık işle az çok meşgul olanlar, Çanakkale ve Karadeniz Boğazlarının bilhassa orkinos, kılıç, palamut, torik, uskumru ve emsali gibi gecici balıkların yegâne yolu olduğunu bilirler.

Dünyada emsali nadir bulunan bu gibi av sahalarına malik olduğumuz halde maalesef balıkçılık işle henüz lâyük olduğu ehemmiyeti meşgul olunmamıştır. Ziraat için müteaddid mekteb ve ilim müesseselerimiz olduğu halde, balıkçılık için Baltalimanındaki Enstitünün başka bir müessesemiz yoktur. Beş sene evvel açılan ve uğrunda yarım milyon liradan fazla bir meblâğ sarfedilen bu müessesenin de, beklenen neticeleri veremediğinden hazıranda kapatılacağı söyleniyor.

Esasen daha evvel dolgun bir maaşla bu müessesenin başına getirilen Weberman adındaki Estonyalı mütehassısın çalışmaları Türkiye balıkçılığı için bir fayda görülmediğinden, mukavelesi feshe dilmiş ve yerine Simson adlı bir İngiliz getirilmiştir. İki sene sonra bu yeni mütehassısın vazifesine de nihayet verilerek Baltalimanına üç Alman celbedilmesine rağmen müessesenin kapatılmasına karar verildiğine göre, bugün iş başında bulunan Alman mütehassısları da balıkçılığımıza faydalı bir iş görememişlerdir.

Bizdeki balıkçılık işleri haricen seyyircilere görüldüğü gibi basit değildir. Balıkçılığın ilim, fen, sanayi ve ticaretle yakından alakadar olduğunu ve bu işin anevî usullerle idare edilemeyeceğini takdir eden hükümetimiz mühim fedakârlıklara katlanarak Balıkçılık Enstitüsünü açmış ve beş sene kadar da devam ettirmiştir.

Ancak herhangi bir ilim şubesinde belki büyük ihtisaslara olan mütehassısların başında, memleketimiz balıkçılığına ihtiyacı bilen ve bu san'atta tecrübe elde etmiş mütehassıs me-murlar yetişir, hem de iki senedenberi çok avlanan ve alıcı bulunamadığından

uzuca satılan, bazan da denize dökülen torik balıklarının yüksek fiyatlarla satılmasını temin edecek çareler bulurdu.

Halbuki Enstitünün ilk müdürü M. Weberman idare teşkilâtine vakit geçirmiş, İngiliz mütehassıs M. Simson ise, Marmara denizinde yerli balıklar yataklarını bulmak ve Akdenizde sünger tarlaları keşfetmek için Enstitünün «Balıkçı» adındaki vapur ile denizlerde tahariyat yapmakla meşgul olmuştur.

Bununla beraber, mütehassıslardan istifade edilemediği için balıkçılığımız için büyük bir noksan olan Enstitünün kapatılması hiç te doğru olmayacaktır. Türkiye'nin sahillerine nisbeten pek az denize malik olan Bulgaristanda bile birden fazla balıkçılığa mahsus ilmi müesseseler tesis edilmişken yegâne Enstitümüzü kapatmak, hiç şüphesiz, balıkçılığımız için büyük bir noksan teşkil edecektir. Bu hayırlı müesseseyi kapatılmaksız pratik ve faydalı bir programla yaşatmak çarelerini aramak bir memleket meselesidir.

Bugün hükümleri cari olan 6 reccab 1288 tarihli «İstanbul ve tevabii balık hane nizamnamesi» le 18 safer 1299 tarihli «zabıtai saydiye nizamnamesi» ni birleştirerek yeni bir kanun hazırlamak ta olduğu ve Alman mütehassıslarının da bu iş için çalıştıkları yazılmıştır.

Türkiyede balık işlerini kırk beş sene kadar idare eden müga Diyyunu Umumi idaresi zamanında da bir balıkçılık kanunu yapmak üzere senelerce çalışmış ve hatta hazırlanan kanun lâyihası Şûrayı Devlete kadar gönderildiği halde, bazı tadilat yapmak üzere geri alınmıştır. Gerek bu lâyhadan, gerekse bu güne kadar cari olan bazı nizamnamelerle alakadar birçok eski teamüllerden istifade etmek üzere bugünkü şeraite uygun bir balıkçılık kanunu lâzımdır.

Bu kanunu hazırlarken yalnız ecnebi mütehassıslardan değil, aynı zamanda gerek esnafın, gerekse Türkiye balıkçılığına bihakkin uğraşmış adamların da reylerine müracaat edilmesi lâzımdır.

İstanbul balıkhanesi eski Merkez Müdürü

K. DEVECİOĞLU

Çanakkale orta mekteb talebesinin tetkik seyahati

Çanakkale (Hususi) — Dört senedenberi çalışmakta olan Çanakkale orta mekteb tarih araştırma ve yurd albümü derleme kolu tatil günlerinde Çanakkale mmtakasında tarihî araştırma ve etüd gezmelerine başlamak üzere bir program hazırlamıştır.

İlk gezme, civardaki Trova harabelerine 120 kişilik bir kafiye halinde yapılmıştır. Trovada halen yapılan hafriyatı idare eden Amerikalı profesör

M. Bleygen kafilayı nezaketle karşılayarak yapılan işleri gezdirmiş ve malumat vermiştir. Bundan sonra hafriyat komiseri arkeolog Remzi Oğuz Arık tarafından dikkate dinlenen uzun bir konferans verilmiştir.

Gezmeye iştirak edenler çok istifa deli ve eğlenceli bir gün geçirdikten sonra Çanakkale'ye dönmüşlerdir.

İkinci gezme mayıs ortalarına doğru Anafartalarla Şehidliklere yapılacaktır.

RADYO

Bu aksamki program

İSTANBUL:

17.10 konser, Üniversitelerden nakil, Esad Bozkurd tarafından - 18.04 musiki (plak) - 19.04 haberler - 19.15 hafif musiki ve Sigan musiki (plak) - 19.30 havacılık hakkında konferans: Tayyareci Nuri Kızılkantar tarafından - 20.00 halk musiki, Sivaslı Veysel ve İbrahim tarafından - 20.30 stüdyo orkestraları - 21.30 son haberler.

Saat 22 den sonra Anadolu Ajansının gazetelere mahsus havadis servisi verilecektir.

VIYANA:

17.10 konser - 18.05 konferans - 18.25 gramofon - 18.55 tiyatro tenkidi - 19.20 İngilizce ders - 19.40 konuşma - 20.05 haberler, hava raporu ve saire - 20.15 ulusal musiki - 21.35 konuşma - 21.50 opera yayını - Genova - 24.35 gece konseri.

BERLİN:

18.05 seçilen musiki parçaları - 18.35 konuşma - 19.05 gramofon - 20.05 memleket ziyareti - 20.20 konuşma - 20.50 günün akşırı - 1.05 haberler - 21.15 karışık yayını - 23.05 havadis, spor, hava raporu - 23.35 son numara.

BUDAPESTE:

18.05 salon orkestrası - 19.05 konferans - 21.20 konser - 23.25 Çingene musiki - 24.05 cazband takımı - 1.10 son haberler.

BÜKREŞ:

18.05 gramofon - 19.05 havadis - 19.20 konser - 20.05 konferans - 20.25 konser - 21.10 konferans - 21.25 oda musiki - 23.05 mecmualar ve kitablar - 22.10 San konseri - 22.35 haberler - 22.50 Balalayka orkestrası - 23.30 gece konseri - 23.50 Fransızca ve Almanca haberler.

LONDRA:

19.35 eğlenceli musiki - 20.20 dans havaları - 21.05 konser - 21.50 karışık yayını - 22.35 senfonik konser - 23.25 havadis - 23.35 dans musiki - 24.35 havadis - 24.45 konser.

PARİS (P. T. T.):

18.05 orkestra konseri - 18.35 konuşma - 19.05 orkestra konseri - 19.35 havadis - 20.40 orkestra konseri - 21.05 edebiyat - 21.50 oda musiki ve şarkılar - 23.50 dans musiki - 24.20 eğlenceli musiki.

ROMA:

17.25 gramofon - 18.05 havadis - 18.20 yeni plaklar - 19.20 inşad - 20.10 Fransızca yayını - 20.25 İngilizce haberler - 20.50 Fransızca haberler - 21.05 memleket yayını - 21.45 konser - 22.55 seyyahlar için yayını - 23.05 piyes, sonra dans musiki.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler: Aksarayda (Etem Pervey), Alemardda (Sırrı Rasim), Bakırköyünde (Merkez), Beyazıdda (Belkis), Eminönünde (Beşir Kemal, Cevad), Fenerde (Emiliyad), Karagürükte (Suad), Küçükpazarda (Hasan Hülsü), Samatyada (Erofilos), Şehrinde (A. Hamdi).

Beoğlu cihetindekiler: Galatada (Merkez), Hasköyde (Halk), Kasımpaşada (Merkez), Sarıyerde (Nur), Şişlide (Merkez), Taksimide (Matkoviç), (Kemal Rebill).

Üsküdar, Kadıköy ve Adalardakiler: Büyükdada (Sinaas), Heybelide (Tanas), Kadıköy, Pazaryolunda (Rifat), Modada (Sihat), Üsküdar, İmrahorda (İmrahor).

Çanakkale Halk Partisine yeni girenler

Çanakkale 10 (Hususi muhabirimizden) — Partiyeniden giren 60 azanın tanıtma merasimi bugün saat 11 de büyük bir kalabalık önünde yapıldı. Çok heyecanlı ve içten gelen bir samimiyet içinde geçen bu toplantıda Parti Reis vekili, tanıtma merasimi sırasında Partinin amaçlarını ve Partiyeye giren azaların yüklenicileri vatani vazifeleri anlatan güzel bir nutuk söyledi.

Düğün

Doktor A. Kemal Somerin kızı Fahire Somerle Yüksek Levazım mektebi müallimlerinden doktor miralay Faik Eraslanın oğlu genc tayyare mühendislerimzden Necdet Eraslanın düğünleri evvelki aksam Perapalas otelinde yapılmıştır.

Düğünde Harb Akademisi Kumandanı Korgeneral Ali Fuadla her iki ailenin mensublarından ve dostlarından asker, sivil birçok zevat ve aileleri bulunmuştu.

Yeni evlere saadetler dileriz.

Sehzadebası **TURAN** Tiyatrosu 12 Mayıs Salı aksamı **NAŞİD ve HALİDE** tarafından büyük oyun Okuyucu **BURHAN** müsameresi San'atkar okuyucu **HAMİYET**'in iştirakile

BERLİTZ'de yeni açılan Lisan Kursları: Türkçe, Fransızca, İngilizce, İtalyanca, Almanca, Rusca, v.s. **KAYID MUAMELESİ BAŞLAMISIR.** Tecrübe dersi parasızdır. İstanbul 373 İstiklâl caddesi Ankara Konya caddesi

Besî kırk iki gece

«Cumhuriyet» in zabta romanı: 48

Yazan: Charles de Richter

Cédric Lacy istidlâlin çok doğru ya-pıldığını söyleyecekti, lakin bu sırada müfettişin birkaç sözü, dikkatini küçük kırmızı otomobile çekti.

— Yazık ki bu otomobilin şoförü orada değil. Orada olsaydı Sir Walter onu görünce kaçmağa cesaret edemezdi. Kaçsa bile şoförden bu hususta malumat alabilirdi.

Cédric Lacy kırmızı arabaya daha dikkatle bakarak ürperdi. Gözüne birşey ilişmişti.

Delikanlı pencereden sokağa atladı ve birkaç adımı otomobiline yanına vardı. Yanılmamıştı. Thaisa Traffordun bir eldiveni direksiyona takılmış duruyordu. Genç kız bunu düşünmeden yapmamıştı.

Defterden koparılmış, dörde bölünmüş ve içinde bir takım yazılar karalan-

mış olan bir kâğıd da eldivenin içinde duruyordu.

Tezkerede şunlar yazılı idi:

«Cédric, kestirme bir yol yakib ettiğim için sizden biraz evvel gelmeğe muvaffak oldum. Fakat böyle erken gelişim o kadar hayırlı oldu ki bilseniz.. Yoksa vazifemizi suya düşecekti. Bir çocuk bana, pencereden bir adamın atıyarak kırklara doğru kaçtığını gördüğünü söyledi. Çocuğun tarifine bakılırsa kaçan bu adam, Sir Walterden başka biri olamaz. Bu adamın çıldırması olduğuna kimsenin itiraz edemez. Onu aramağa gidiyorum. Hiç birşey yapmağa kalkışmayın. Sadece beni «Fleur de Lys» de bekleyin. Birşey öğrenir öğrenmez size haber veririm. Fakat daima hazır bir vaziyette bekleyin.»

Müfettiş te, Cédric Laeyden gördüğü gibi pencereden atılmış ve otomobilin yanına gelmişti. Delikanlı kendisine Thaisanın tezkeresini uzattı.

Müfettiş:

— Bizizat kendimiz Sir Walteri aramağa gitsek daha doğru olmaz mı, der-

— Cédric Lacy.

Çocuk göz kırptıktan sonra kasketini çıkararak içinden bir kâğıd parçası aldı.

— Tamam! dedi. Af buyurun, ne yapayım, genc Lady sakın yanılmamamı iyice tenbih etti de.

Cédric Lacy, Thaisa Traffordun tezkeresini acele acele okudu.

«Bir motosikletçi sayesinde, Sir Walterin izini takip edebildim. Bir otomobilden kendisini almasını rica etmiş.. Ve biran için, ona yetişemeyeceğim diye korktum. Fakat Margate yolu üzerinde Birington - on-Sea'ye gelince fikir değiştirmiş olacak ki otomobilden inmiş. İstediyi malumata bakılırsa, bataklıklar istikametinde ilerlediği kanaatindeyim. Fakat bir mağazadan Londraya telefon ettiğini de söylediler. Ben geldiğim vakit maalesef bu mağaza kapanmış olduğundan kime telefon ettiğini anlayamadım. Hemen adamlarımızla geliniz. Geceleyin ve bilhassa bataklıklarda herşeyden korkunuz.»

Cédric Lacy bu sözleri söyleyen çocuğa doğru gitti. Çocuk, daha iyi tetkik için, gözlerinden birini kapıyarak delikanlıyı süzdü. Aradığı adamın karşısında bulunan kimsenin olduğunu kanaat getirmiş olacak ki her ihtimalde karşı:

— İsminiz? diye sordu.

— Teşekkür ederim, yavrum! dedi.

Kadını nereden bıraktın, Biringtonda mı?

— Powell Arms misafirhanesinde bıraktım, Sir. Sizi orada beklediğini söylememi sıkıca tenbih etti.

— Pekâlâ yavrum, haydi oraya gidiyoruz.

Çocuk geriye dönerek dışarı çıktı. Cédric Lacy ise arkadaşlarının yanına giderek aldığı tezkereyi kendilerine okudu.

Paddy Mills çavuş:

— Şu mübarek Sir Walter ne biçim bir seyahat yapmış hevesinden, diye hor vurdu. Kendisinin hususi bir fikri vardı da bize izini kaybettirmek istiyor galiba. Desenize şimdi bataklıklara gitti ha! Bu, ne akla hizmet!

Çavuş bir taraftan içiyor, öbür taraftan da söylenip duruyordu. Bu sırada dışarıdan, havlayan bir köpeğin sesi geldi. Bu, bir ölüm feryadı gibi yükseldi ve ondan sonra birdenbire durdu. Herhalde birisi köpeği susturmuştu. [Arkası var]

SAGLIK BAHİSLERİ

Tütün ve kanser

Siyah tütünün kanser yaptığı görülmüştür - Kanser sarı değildir - Hastalığın irsi olduğu hakkındaki iddialar da ispat edilememiştir

Yirminci asır dünya hekimliğinin önemli meşgul olduğu günün en hayati tıbbi mevzularının başında «kanser hastalığı» gelir. Bütün bu inceleme ve araştırmaların ilki ve amaçları, kanser hastalığını yapan mikrob veya marazi sebebi bulmak, bunun buluşu bir hastalık olup olmadığını anlamak, değilse, irsi bir hastalık olduğunu meydana çıkarmak ve nihayet bunun kökünden tedavisi çarelerini, bir an evvel, bulup insanlığı tahrib eden bu korkunc ve kötü afetten sosyeteyi koruyup kurtarmak olduğunu görürüz.

Yurdumuzda çıkan gündelik ve haftalık gazetelerde halkımızı şiddetle alâkadar eden kanser hakkında şimdiye kadar pek çok yazılar, birçok münakaşalar yapıldı. Daha ziyade muayyen bir görüşü müdafaa eden bütün bu dağınık neşriyat halka kanser hakkında öğretilmesi istenen en son klasik bilgileri etrafı çevrelemişlerdir. Amerikan tütününü deneyen siyah tütünün tiryakilerinde hava boruları ve ciğer kanseri yapıldığını meydana çıkartan en son araştırmaların verdikleri sonuçları anlatırken okurlarımıza kanser hakkındaki günün klasik ve herkeşe bilimesi çok faydalı olacağını umduğumuz bilgileri, kısaca ve etrafı anlatmağa da çalışacağız.

Kanser hastalığı neden olur?
Kanser mikrobun bir hastalık olduğunu ortaya atan binlerce araştırmalar sonuçsuz kalmıştır. Yapılan tecrübeler göstermiştir ki kanserin, kanser hastalığı yapan muayyen ve hususi bir mikrobu yoktur. Bunun gibi insan ve memeli hayvanlar aralarında sık alınarak hastalıklı bir deriyi ameliyatla eklenerek olursa orada ur yapamaz. Hastalık birçok kimselerin iddiası hilâfına olarak sarı bir hastalık ta değildir. Eğer hastalığın kanser buluşu bir hastalık olsaydı kanserli hastalar kovuşlarında böyle bir buluşma görülebilir ve şimdiye kadar yüz binlerce neşriyat ve istatistiklerle böyle bir mesele ortaya atılabirdi. Buna mukabil fizik ve şimik sebeplerden ötürü kanser hastalığı vuku tecrübe ile tesbit edilmiştir.

X ışıklarla hayvanlarda kanser yapılmıştır. Katran gibi tahrib edici maddelerle hayvanlarda kanserli tümörler tevhit edilmiştir.

Bu tahrib edici maddeler arasında son tıbbi neşriyatta tütünün de ciğerlerde kanser yaptığını görürüz. Tahrib edici olan siyah tütünün nikotin ve katranın ciğerlerin hava borularında ve hava keselerinde kanserler yaptığı bir Alman profesörü tarafından irsi atılmıştır. Türk tütünleri daha az tahrib edicidir. Saf Türk tütününü kullananlarda ciğer veya hava boruları kanseri şimdiye kadar görülmediği gibi bilâkis tıbbi faydaları olduğu görülmüştür. Tababette pratik bir değer ve önemli olan hassa da şudur:

«Mutedil olan tütün tiryakilerinde Türk tütününü dumanının müdri tesiri vardır.» Ciğer ve hava borularında kanser yapan tütünler, biraz evvel de söylediğimiz gibi siyah tütünlere, Alman doktorunun dayandığı istatistikler yapıldığı memleketlerde kanser ve kalitesi iyi olmayan tütünlerin çokça kullanıldığı yerlerdir.

Kanser hastalığı irsi bir hastalık mıdır?

Verasetin kanser hastalığı üzerindeki rolü insanlığı uzun yıllardan beri ve hatı bugün bile fazlasıyla meşgul etmektedir. Birçok araştırmalara rağmen bu mesele tamamen ispat edilememiştir. İstatistik sonuçları da en son araştırmaların verdikleri neticeler gibi bu önemli ve hayati konunun üstünü örten karanlığı göstermektedir.

Bununla beraber bu meselenin hakikatini öğrenmenin nazari ve pratik faydası olduğu inkâr edilemez. Çünkü verasetin kanser hastalığı üzerinde hastaların irsi tesiri varsa bunun sosyal şartlarının bilhassa izdivaç işlerinde ne kadar önemli olabileceğini takdir etmek kabil değildir.

Birçok hastalıklarda verasetin tesiri meselesi patolojide oldukça önemli bir yer tutar. Yani irsiyetin bazı hastalıkların oluşunda pek çok yardımı olduğu bilinen bir keyfiyettir. Nitekim birçok irsi hastalıklar vardır ki, hastalığın mahiyeti, nevi ve cinsi itibarile ana ve babadan birinde bulunan hastalıkların aydır. «Ailevi hastalıklar». Bir de alkolizm, sarı gibi hastalıklarda olduğu gibi baba ve ananın hastalıklarının aynı olmadığı halde gene irsi olan cinsleri vardır.

Birkaç satır içinde hulâsa ettiğimiz irsi hastalıklar meselesinin, irkin inkişafı üzerinde önemli tesiri olduğu münakaşaya edilmiş bir hakikattir. Sosyeteyi yarıkindan ilgilleyen bu gibi hastalıkların bilinmesinde büyük faydalar olduğu muhakkaktır. Bunları sırası gelince anlatmak vadederken bugünkü mevzuumuzu teşkil eden kanser hastalığını tetkik edelim:

Kanser hastalığı verasetin tesiri hakkında şimdiye kadar yapılan araştırmaların bir kısmı insanlar üzerinde yapılan müşahedelerle istatistiklerin mütaleası, ailelerdeki kanserin tetkiki, diğer kısmı da hayvanlar üzerinde tecrübe suretinde elde edilen vesika ve tecrübe sonuçlarına dayanır.

İnsan müşahedesinden elde edilen bilgilerde birinci safaya koymamız lazım gelen ve tıbbi literatüründe yer tutup kanser de veraset meselesi münakaşaya edildiği zaman her yıl tekrar edilip duran «kanserli aileler meselesi» göze çarpar. Filhakika Fransada «Bonaparte» ailesinde istisna olarak görüldüğü gibi, «Napoleon» un babası, kardeşi ve iki kız kardeşinde kanser hastalığı görülmüştür. Halbuki tubda istisnalar hisse kıyılarak bunu genelleştirmeye ilmi bir nazariye ve prensip olarak kabul etmeğe imkân yoktur. «Ailede kanser» mefhumu bu suretle bir taraf edildikten sonra bu yolda yapılagelmekte olan anketlerin hatalı neticeler verebileceğini evelden hatırlattıktan sonra istatistik incelemelerinin verdikleri sonuçları gözden geçirelim:

İstatistiklere göre
A — Fransada prof. Roussy'nin Ville Juif'deki Kanser Enstitüsünde yaptığı araştırmalarında «Kansere yakalanmış birçok hastaların verdikleri izahat ve yapılan araştırmaların hemen çoğunda ailelerinin kanser hastalığına müptelâ olduklarını görmüştür.»
B — Holandada Amsterdam Kanser Enstitüsünün neşriyatı, kanser irsi irsi bir hastalık olabileceği lehindedir. Meme kanserine tutulmuş 258 hastanın içinde 76 kişinin ebeveynlerinde ve akrabalarında kanser hastalığı olduğu görülmüştür. Deelman isimindeki müellif ihtiyatlı bir görüşle bazı vakalarda irsi amillerin akseriya nazari dikkati celbettirirken diğerlerinde irsiyetin hastalığın oluşunda hazırlayıcı bir zemin teşkil etmesinin mevzuu bahsolunacağını bildirmektedir.
C — Lehistanda: Bu memlekette yapılan araştırmalarda hastaların birkaç zümreye ayrılacağı ve bu zümreler içindeki hastaların % 25 inde irsi bir istidad mevcud olduğu iddia edilmiştir.
D — Türkiye'de: Memleketimizde muntazam bir teşkilât olmasına rağmen profesör Hamdi Suad ve daha birkaç Türk hekiminin vardıkları neticeler

Biz bize

Yurdumuzu tanıyalım

«Eğer Fuzuli, altı ay burada ikamet mecbur edilseydi, zamanıca Divanında: Az eyleme inayeti ehli derdden; Yani ki çok belâlara kıl müptelâ beni.

Diyemeydi. İşte burası böyle bir yer. Fakat anlattıklarına göre gene Trakyanın en iyi bir kazası imiş. Berber, lokanta, bir iki yatılacak otel, pansiyona kabul eden birçok Yahudi ailesi varmış. Ben Ali ile bütün bu Yahudi evlerini

gezdikten sonra bu evlerde oturmak imkânı olmadığını göremek daha ilkin aşkandan bu iki otden birisine girdim. Otel bir kahvenin üstkatı. Üç odadan ibaret. Ali ile aynı odada yatıyoruz. Kahvenin gürlütüsünden ve üstümüzde tavanda koşan farelerin patırdısından gece uyuduğumuz yok.

Sabahleyin bir elimde dış fırçası diğerinde surahi dişlerimi uyuğorum. Temizlik ve tuvalet dair bundan fazlasını yapmak mümkün olmuyor.

İşten sonra Mahfil denilen ve hakikatte kahveden başka birşeye benzemiyen pis, berbad bir yerde tavla ve kart oyunları. Sonra otele gel yat, gürlütü içinde uyumaya çalış.

Bütün bura sakimleri böyle yaşıyorlar... «Muhakkak olan birşey varsa Türkiye ne İstanbul, ne de Ankara...»

Bu mektubun postaya verildiği yer İstanbul otobüsü iki saatlik bir mesafededir.

N.

Bornova bağcılarının toplantısı

İzmir (Hususi) — Bornova, mühim miktarda şarablık misket üzüm istihsal eden zengin bir mntakadır. Düün bütün Bornova bağcıları, Nahiy müdürü ve Ziraat mektebi bağcılık mütehassısı Refet'in de iştirakile bir toplantı yapılmışlar, alınacak tedbirleri konuşmuşlardır. Mütehassıs, bağcılara kendi zaaviyelerinden bir takım izahat vermiş, tavsiyelerde bulunmuştur. Neticede şu esaslar tebarüz ettirilmiştir:

Şarabılık inkişaf ettirilmelidir. Pekmezlik diriltilmelidir. İçte ve dışta yaz üzüm sarfiyatını arttırmak için hem ambalaj meselesinin halletmeli, hem de propaganda yapılmalıdır. Üzümle alakadard bütün ferdlere ve müesseselere, mahsulün iktisadi kıymetini arttırmak için elbirliği çalışmalıdır. Bağcı, kredi kooperatifleri mütehassısı. Devlet Demiryolları, bankalar bu davada birleşmelidirler.

de kanser hastalığında ailevi istidad ve irsiyetin mevcud olmadığını meydana koymuştur. Hayvanlar üzerinde tecrübe olarak yapılan araştırmaların verdikleri neticelere gelince, bunların toponun teknik bakımından bir kıymet ifade ederse de aynı yapılmış tecrübelerin verdikleri neticeler birbirini tutmamaktadır. Müshade ilminde büyük ehemmiyeti olan bu cihettin noksan oluşu ortaya konan ilmi kabaretlerin çürük bir görüş ve iddianı inbaat kalmasına sebebiyet vermektedir. Daha ziyade hekimleri ilgilleyen bütün bu araştırmaların içinden şimdilik kabul etmemiz lazım gelen ve tıbbi ilminin kanser sahasında tebellür eden, Amerikalı Leo Loeb'in ilmi kararlarıdır. Makul ve hadisata uygun olan bu görüşe nazaran «tecrübe olarak mütalea edilen kanserde irsiyetin rolü meselesi prensip itibarile doğru olmadığı gibi hayvanlarda elde edilen araştırmalar neticelerini de insanlara tatbik etmenin kabil olamayacağı» bildirmektedir.

Netice itibarile görülmüyor ki kansere karşı koruyucu tedbirleri ve kanserli ailelerden doğan gençlerin izdivaçlarının men'i meselesi kolay kabul edilmeside doğru olmanın ve haddi zatında çürük esaslara istinad eden bir karardır.

Habis bir tümörün inkişafına karşı organizmanın oynadığı rol bugün bilinen bir hâdisedir. Fakat bizzat kanserin irsi ve ailevi bir hastalık olduğunu iddia etmek kelimenin bütün manasile yanlış bir görüş ve iddiadır.

Ankara
Dr. BAHA ARKAN

Izmir limanının inkişafı

Limanın Alsancağa nakli faydalı görülmekte ise de bunun zahmetli ve masraflı olacağı söylenmektedir

Izmirin iktisadi hayat ve faaliyetini kurtarmak için inkişafına çok ehemmiyet verilen İzmir limanı

İzmir 8 (Hususi) — Ticaret Odasının bir istatistiğine göre, mart ayı içinde limanımızdan 8,361,092 kiloluk mahsul ve esya, 5695 baş hayvan sevk ve ihrac edilmiştir. Bunların paraca tutarı 1,634,493 liradır. Üzümle aile fiat tutarı 235,376, palamut 101,433, meyankökü 683,599 liradır. Tütün 365,973, pamuk 498,599, meşin 15,585 lira tutmuştur. Diğer sevkliyat, zeytinyağı, yağa, halı, küspe, koyun derisi ve hayvanatır. Aynı ay içinde 2,989,525 kilo olan ithalâtın tutarı 608,543 liradır. Arada, gerek kilo, gerek fiat tutarı bakımından lehimize olarak büyük bir fark ve inkişaf vardır.

Gene aynı ay içinde, limanımıza, 121,506 rüsum toniloluk vapur, motor ve yerkenli girip çıkmıştır. Sayısı 212 olan bu nakil vasıtalarının 32 si vapur, 73 ü motor, diğerleri yerkenlidir. Ayrıca muhtelif bandıra taşıyan 52 motor ve vapur gelip gitmiştir.

Bu son rakamlar, İzmir gibi vaktile refahat ve ihracatta çok mühim mevki almış bir iskele için, elbetteki çok az ve küçüktür. Bunun başlıca sebebi, İzmirin, her iki bakımdan eski vaziyetini kaybetmiş olmasıdır. İzmir, vaktile, Ege mntakasının, hatta orta Anadolu ve ihracat vaziyeti de böyledir. Yeni Antalya hattı, bazı mntakaların ihracatını, tabiatle kendine çekecektir. Nitekim evvelce İzmir üzerinden işleyen Denizli ve civarı yolcuları, şimdi tamamile Afyon - Karakuyu üzerinden İstanbul ve Ankara'ya gidip gelmeğe başlamışlardır. Keza, Kuşadasının da ihracat üzerinde rol oynadığı ve mevki aldığı görülmektedir. Bu iskele, bilhassa incedir olan mntaka için İzmirle nispetle çok yakındır. Muhakkak olan şey, İzmirin iktisadi hayatında mütemadi bir tahavvülün mevcudiyetidir. Bu vaziyet, hükümetin de nazari dikkatini celbetmiştir. Nitekim, İktisad Vekâleti tarafından, Başmüsavirle Limanlar Umum Müdürü liman üzerinde tetkikat yapmak üzere şehrimize gönderilmişdir. Mütehassısın nasıl bir rapor vereceği meçhuldür. Ancak, bir habere göre, mütehassıs, şimdiki limanın Alsancağa naklini zaruri görmektedir.

Bu mevzu üzerinde, evvelce de duyurulmuş fakat, Alsancakta modern ve yeni bir liman tesisinin, milyonlara va-

beste bir keyfiyet olduğu neticesine varılmıştır. Bittabi hükümet, masrafla beraber, iktisadi vaziyetin ve ihtiyacın icablarını gözönüne alacaktır.

İzmir limanının buraya nakline muhalif olanlar da vardır. Çünkü, limanın Alsancağa nakli birinci, ikinci Kordonla çarşı içindeki birçok emlak sahiblerini yakından alâkadar etmektedir. Şehrin bu mntakasında, limanın şimdiki yerine göre yapılmış birçok ticaret evleri, depolar ve saire vardır. Bittabi liman Alsancağa nakledilince, bunların bir kısmı boşalacak ve kıymetlerinden kaybedeceklerdir.

Liman Alsancağa kaldırılırsa, Devlet Demiryollarının Aydın hattı iskelesinden istifade edilerek, bütün esya ve mahsulât, vapurdan vagona veya vagonlardan vapura doğrudan doğruya aktarılabilir. Keza, Devlet Demiryolları, Bandırma ve Afyon hattını da Aydın hattına esaslı bir şekilde bağlayacağı için, bu hatlardan gelecek esya da aynı suretle ihrac olunabilecektir. Yani orda yerde, maliyet fiatını artıran müşküller ve zahmetler kaldırılacaktır. Çünkü mahsul ve esya, istasyondan çıkarıldıktan sonra araba ve otomobillerle tacirlerin deposuna, oradan ayrıca vapura taşınmakta ve limanda da başlıbaşına bir tahmil masrafı karşısında kalmaktadır. Yani hem sürat, hem masraf, hem işin pratik yürüyüşü bakımından muhtelif zorluklar vardır. Bittabi bu vaziyet, mahsulün maliyet fiatında de büyük rol oynamaktadır.

Bu vaziyete nazaran esasta, limanın nakli faydalı ve zaruri bir keyfiyettir. Fakat bugünkü şartlarla bu kadar büyük bir masrafın iktisadına da epeyce zordur. Binaenaleyh olsa olsa, zamanla ve fırsatlardan istifade edilmeğe suretile bu işin başlanması cihetine gidileceği tahmin edilmiştir. Mütehassısın da aynı fikirde bulunduğu söylenmektedir.

Mütehassısın İzmirle gelecek vapurların yolcu ve esyayı doğrudan doğruya çıkarmak için bazı tesisata lüzüm gösterdiği de duyulmuştur. Fakat bu da masraflı bir iş olarak telâkki edilmektedir. Şimdiki limanda bunun tatbikına imkân görülememektedir.

Hulâsa ve netice olarak diyebiliriz ki; hükümet, İzmir limanını bir mevzu olarak ele almıştır ve bu da çok yerindedir. Çünkü İzmirde iktisadi hayat ve faaliyeti kurtarmak, inkişaf ettirmek zarureti vardır.

İneboluda sevindirilen yavrular

İnebolu (Hususi) — Halkevi yardım kolu 80 fakir çocuğa elbise, kasket, kundura dağıtmıştır. Bu fakir çocuklara her gün yemek verilmesine de devam edilmektedir. Yukarıdaki resim bunları grup halinde gösteriyor.

sey teklif etmeyecektir. «Yakut yüzük» ü, ona, bir hatıra olarak bıraktım. Ali Tunc, bu hatırayı saklayacaktır. Yüzüğü, parmağınza takmayınız; bejs yok! Fakat yalvarırım size, Ali Tuncun bu hatırasına göz yumun!

«Birbirinizi seviniz; ikiniz de sevilmeye lâyıksınız! Beni de, - herhangi bir sebep, bir bahane ile hatırlıyacak olursanız, - sizi seven; eğer hayatta isem iyiliğiniz için dua eden; ölmüşsem, son dakikalarınızda sizleri düşünerek gözlerinizi kapamış bir kadın, diye düşününüz!»

«Sizi öpmeme, kucaklamama müsaafer eder misiniz, Solmaz Hanım?»

«Eğer biraz ıleri gittiğini sanmasam, Ali Tuncu, bir kere, yalnız bir kerecik, benim için, kucaklayınız diyeyceğim!»

«Fakat madem ki Ali Tuncu, benim kadar seviyorsunuz, madem ki ben, Ali Tuncu, sizin sevdiğinizi kadar sevdim; siz isteseniz de, istemeseniz de, onu öpüşlerinizde, kucaklayışlarınızda, kendi-

me bir pay ayırabilirim. «Ne vehim... Ne hayal!.. Ben, bu saadeti tatmadım...»

«Sizi kıskanıyorum... Artık yazmayacağım...»

«Birçoklarını öldüren, kahreden hayatın; gene birçoklarını sevindirmesi, mes'ud edilebilmez, ne garib!»

«Yaşamaktan tiksiniyorum...»

«Fakat, bu sözlerim, sizin içinizi kârtartmasın, sakın! Yaşamaktan tiksinişim, kendim için iyidir... Çünkü sevinerek öleceğim...»

«Demek ki sonunda ben de sevineceğim... Demek ki hepimiz seviniyoruz... Demek ki hepimiz mes'uduz...»

Ali Tunc, mektubu okuduktan sonra, düşüncü gibi durdu ve ağır ağır başını kaldırdı; Solmaza baktı.

Genc Kız, tatlı elâ gözlerinin bütün şefkati, bütün sevgisile nişanlığına bakıyordu. Oturduğu koltuktan kalktı, Ali Tuncu yaklaştı, gülümsedi:

Ezme, ezilme

Sımanlar elbette çoktur: Bir kelime bazan bir tarih ve bir trajedi okunur. Gerci dil, öğütüğü lokmanın asını, esrarını sezmiyen dişler gibi o tarihin derinliğini, o trajedinin acılığını ekseriya duymaz. Lâkin lokma arasında dişle takılan taş gibi uyandırıcı bir takım anlar vardır ki dilin gâflitini idrakın şahlanması giderir ve işte o zaman bir kelime bir tarih ve bir trajedi olur.

Meselâ ezme ve ezilme?... Evveleri ezme derdemiz hatırmıza badem ezmesi gelirdi ve bu tahatturun zevkile gözümü zün önünde tavuk ezmeleri, av eti ezmeleri, domates ezmeleri, patates ezmeleri, kestane ezmeleri, zerzevat ezmeleri, soğan ezmeleri, teke ezmeleri (Purée de crevette), elma ve saire ezmeleri sıralanırdı. Hekim olanlar veya hekim kapılarında dolaşanlar gene bu kelimedenden marmalata, mimarlar da mermer ezmesine intikal ederlerdi.

Şimdi ezme diyince -kendi hesabıma söylüyorum- alay alay tankın yançplak insan kütleleri üzerinde horumdana horumdana geçerek o örtüştüz benedileri ezmiş hatıra geliyor. İşte bu da bir ezme, fakat ne badem ezmesine, ne tavuk ezmesine benziyor. Gönlü üzücü, vicdan üzücü birşey.

Tahattur bu kadar kalsa gene iyi. Ezme kelimesinden böyle bir sahneye intikal edildikten sonra yaman bir tetai başlıyor; motörlü kit'aların ezilmiş insan nâşları üzerinde atlayıp tarih göğsüne geçtiği ve orada kara, kapkara bir çukur yaratıldığı görülür gibi oluyor. Bu çukur on milyonluk bir milletin taşsız mezarıdır.

Ezmeden ezilmeyle beraber tetai gene durmaz. Gözle görünmeyen, elle tutulmayan, fakat ruh ve vicdan gibi var olduklarına inanılan birçok büyük mefhumların da o tankların ve motörlü kit'aların mağrur ve muzaffer yürüyüşü altında ezilip gittiğini de acıya acıya seziyoruz. Bunlar hak, adalet, medeniyet, beynelmilel tesanüd ve umumî sulh hıyalıdır.

Kuvvetin aczi, kudretin meskeneti, hırsın tevakkülü, yalının hakikati, hareketin tevakkufu yenmesi ve ezmesi hememen tabii ise de ezme ve ezilmenin şu Habeş - İtalya güreşinde olduğu kadar tarihsel bir fecaat olması gerçekten nadirdir. Hele böyle bir faciadan -yerine ve halkın durumuna göre değişmek şartile- gülme, böbürlenme; şaşır düşünme; irküp çekimne gibi halletler ve hareketler çıkması görülmüş değildir.

Hâdiseler, siyasi istikametleri değil, kelimelerin mefhumlarını da altüst ediyor!

M. TURHAN TAN

Bursa Halkevi Köycülüğ kolunun çalışmaları

Bursa (Hususi) — Halkevimizin en faal şubelerinden biri olan Köycülüğ şubesi Halkevinde Parti başkanı ve Bursa sayısları Sadı Konuk ta hazırlanmış bir toplantıda bulunanlardan bir kısmı bazı köylere şahsan alâkadar olmayı ve tatil günlerinde o köylere giderek komitenin direktifi dahilinde çalışmayı taahhüd etmişlerdir. Bu köylere giderek olanlar vesaiti de kendileri tedarik edeceklerdir.

Verilen kararlardan diğeri de, bir pazar günü yedi koldan muhtelif istikametlerdeki köylere gidilmesidir. Her kolda muhtelif meslek sahiblerinden yedi kişi bulunmak suretile bir hareket yapılacaktır. Bu kollar köylere ziraat, sıhhat, nafta ve kültür işleri üzerinde telkinler yapacaklar, köylülerin ve köylerin vaziyetlerini fotoğraflarla tesbit ederek bu resimleri Köycülüğ komitesinin her hafta köylere meccanen gönderdiği (Sahik) adındaki meccuaya basacaklardır.

— Ali Tunc, «yakut yüzük» yanında mı?

Ali Tunc, genc kızın yüzüne bakıyor, bir şey söylemiyordu. Elini, ceketinin üst yan cebine attı, yakut yüzüğü çıkarıp zattı.

Genc kız, yüzüğe, dalgın dalgın baktı:

— Bu yüzüğü saklıyacağız, değil mi?

Ali Tunc, cevap vermiyordu.

Solmaz, yakut yüzüğü, sol elinin yüzük parmağına geçirmişti:

— Müsaade ediyor musun?

Ali Tunc, gülümsedi.

Genc kız da gülümsedi, kollarını açtı ve Ali Tuncu kucakladı!

Ali Tunc, bu kucaklayışta, biran, ucuca biran içinde, yeşil gözlü kadının kokusunu, ılıklığını duyar gibi olmuştuk...

BİTTİ

Aşk ve macera romanı

Yakut yüzük

Yazan: MAHMUD YESARI

— 97 —

«Eğer «fena kadın» olsaydım; «şeytana uymak», «kadınlık zâfi» gibi, basit duygulara ve basit mantıklara kapılır, fenalık ederdim.

«Sizi, Ali Tunca lâyk görürce, çok ciddi düşünmek mecburiyetinde kaldığımı anladım; sizi de koruyacağım.»

«Sizden bir tek şey istiyorum. Benim bir «yakut yüzüğüm» vardı. Baloda, dikkat etmişse gözünüze ilişmiştir. Ali

lemeziniz. Gizli tehlikelerden insanı, Ali Tuncun kuvveti de kurtaramaz. Bu bahsi uzatmayayım.

«Solmaz Hanım! Ali Tuncu seviniz, daima ona lâyk olunuz! diye öğüd vermiyeceğim. Size eminim ve bu yandan içim rahat.

«Sizden bir tek şey istiyorum. Benim bir «yakut yüzüğüm» vardı. Baloda, dikkat etmişse gözünüze ilişmiştir. Ali

Fenerbahçe Güneşi, Galatasaray da Beykoz'u yendi

Dünkü müsabakalar çok heyecanlı oldu, Süleymaniye İstanbulspor'u 2 - 1, Anadolu da Hilâlî 2 - 1 yendiler

Lik maçlarına dün üç sahada da devam edilmiştir. Taksim stadyumunda Galatasaray, Fenerbahçe ve Güneş kulüplerinin oyunları olduğu için bu kulüplerin taraftarları burada toplanarak hayli kalabalık bir seyirci kütlesi teşkil etmişlerdir.

Galatasaray 5, Beykoz 0

İlk oyun Galatasarayla Beykoz takımları arasında oynandı. Bu oyuna Galatasaraylılar hayli eksik bir halde şu kadro ile çıkmıştı:

Avni - Suphi, Reşad - Suavi, Hüseyin, Salim - Büle, Haşim, Gündüz, Eşfak, Necdet.

Beykozular da,

Nihad - Bahadır, Halid - Turgud, Sekiz Mehmed, Sadeddin - Şahab, Said, Kemal, Mustafa, Turhan şeklindeki bir takımla çıkmışlardır.

Oyuna üçü çeyrek geçe hakem Fenerbahçeden Caferin idaresinde başlandı. İlk yirmi dakika karşılıklı ve neticesiz akınlarla, daha doğrusu akın teşebbüslerle geçti. Galatasaraylıların hasımlarına nazaran biraz daha iyi ve teknik oynadıkları görülmüştür.

25 inci dakikada her iki takım muhakkak birer gol fırsatı kaçırdılar. Galatasarayın fırsatını Eşfak altı pas çizgisi içinde topu direğe vurdurmak suretiyle, Beykozun fırsatını da Said gene altı pas çizgisi içinde topu havaya dikmekle kaçırdılar.

Bundan sonra Galatasarayın birkaç mükemmel ve tehlikeli akını hakem ofsaydla durdurdu. Galatasarayın gittikçe artan tazyiki nihayet 32 nci dakikada semeresini verdi. Haşim, bir favul atışından gelen topu kale önünde kaparak Galatasarayın ilk golünü yaptı.

1-0 galib vaziyete geçen Galatasaraylılar on dakika sonra da Gündüzün bir kafa vuruşu ile ikinci golünü kazandılar ve devreyi galib bitirdiler.

İkinci devrede rüzgâr arkalarına alan Beykozular on beş dakika Galatasarayın nisif sahasında oynadılar da gol yapacak vaziyetlere giremediler ve Gündüzle Necdetin yaptıkları iki kişilik bir akınla üçüncü golü de yiyince oyun teffevvuku da kaybettiler.

Bundan sonra Galatasaraylılar 30 uncu dakikada Eşfak, 38 inci dakikada da

Dünkü Galatasaray - Beykoz maçından bir görünüş

Fenerbahçe - Güneş maçından bir enstantane

uğramadan muvaffakiyetli bir müdafaa yaptılar.

Fenerbahçelilerin mütemadiyen hâkim oynamalarına rağmen gol yapmalarındaki sebep hücum hattında bir türlü ahenk teşessüs edememesi idi.

Devrenin tam ortasında Güneşliler soldan ani bir akın yaptılar. Ahmed Kemal ortalan topa koşan Esadı kıvrıldıktan sonra kuvvetli bir şütle sağ üst zaviyeden güzel bir gol yaparak takımını 1-0 galib vaziyete getirdi.

Bu golden sonra o vakte kadar birbir-

ler ve Ali Rızanın karşılıklı arasında çektiği bir burun şütle beraberliği temin etmeğe muvaffak oldular. Devre sonuna kadar Fenerbahçeliler bir gol daha çıkarmak için çok uğraşırlarsa da muvaffak olmadılar ve vaziyet 1-1 iken ilk devre bitti.

Fenerliler, ikinci devrenin ilk on beş dakikasında Bülend'in de sakatlanması yüzünden dokuz kişi oynadılar. Bu müddet zarfında Güneş kaleline hiç yanaşamadılar da Güneş hücum hattını da kalelerine hiç yanaştırmadılar. Top mütemadiyen ortalarda dolaştı. Bülend tekrar oyuna girildikten sonra karşılıklı akınlar kıvrınmaya başladı. Fakat aynı zamanda daha sert bir şekil aldı.

Oyun, sakatlanıp yere düşenler ve kıvrınanlar yüzünden birkaç kere durdu. Bir defasında Niyazile Safa çok tehlikeli bir şekilde karşılaştılar ve ikisi de yan yana kıvrınmaya başladılar. Bir seferinde Ahmed Kemal ortalarda Yaşardan müthiş bir tekme eyedi ve oyundan çıkarılmasına mecburiyetle hasıl oldu, fakat biraz sonra tekrar geldi.

Bir seferinde de top tribünlerin arkasına kaçtıktan bir müddet te onun için beklenildi. Oyunun son kısımlarını nerede ise karantılı oynanacaktı. Fakat bu vaziyet olmadı ve Fenerbahçeliler Nacinin Güneş kaleline sokularak çektiği bir şütle son dakikada galibiyet golünü kazandılar.

Fenerbahçeliler bütün oyunu tam olarak oynasaydılar herhalde daha fazla gol yapabilirlerdi. Fakat son Galatasaray - Fener maçında Galatasarayın düştüğü talihsiz vaziyetin başka bir nevine çatılar. Esadın kızgınlık anında savurduğu bir tekme on kişi kalmalarına sebep oldu. Fikret müteaddid gol fırsatları karmış olmasına rağmen en iyileriydi. Galibiyet golünün atılmasında büyük hissesi vardır. Mehmed Reşad, Niyazi, Yaşar da diğerlerine nisbetle iyi oynadılar.

Güneş takımında müdafaa ve muhacim hatları birbirleriyle kıyas edilemeyecek derecede zid iki oyun çıkardılar. Müdafaa nekadar şuurlu, hesablı ve düzgün oynadise muhacim hattı da o kadar bozuktur. Güneş takımında bilhassa Rıza nazan dikkati celbedecek derecede iyi idi. Safa ile Alâeddin de iyi idiler.

Süleymaniye 2, İstanbulspor 1

Fenerbahçe stadyumunda karşılaşan Süleymaniye ile İstanbulspor takımları maçında ilk devre 1-1 beraberlikle neticelenmiştir. İkinci devrede bir gol daha atan Süleymaniye'ler maçı 2-1 kazanmağa muvaffak olmuştur.

Anadolu 2, Hilâl 1

Aynı stadda karşılaşan Hilâl - Anadolu maçı hayli zevkli bir şekilde cereyan etmiştir. Anadolu'lular hasımlarına nazaran daha canlı ve üstün oynuyarak maçı 2-1 kazanmışlardır.

Galatasaray - Beykoz maçından heyecanlı bir an

Kan içen bir hayvan: Vampir

Hindistandan Londraya dört Vampir getirildi

Son zamanlarda, Londra hayvanat bahçesine Hindistandan dört tane vampir getirilmiştir. Nice hikâyelere, nice efsanelere mevzu teşkil eden bu hayvan da artık ilim adamlarının müspet tetkiklerinden geçmiş, bütün hususiyetleri anlaşılmıştır. Bir İngiliz, vampirler hakkında şu malûmatı veriyor:

Bir maden arayıcısı ve birkaç yerli ile birlikte, bir gün, Orta Afrikada, Kongo kıyılarına, bir mağara ağzında kamp kurmuştu. Maden arayıcısı, bu mağaranın içinde, bizi hayatımızın sonuna kadar servete gerekedecek miktarda elmas bulacağımızı temin ediyordu. Cıvarda yaşayan yerlilerin elinde bu elmaslardan birkaç tane görmüştü.

Geceyi geçirmek üzere çadırımıza yerleşmeden evvel mağaranın içini bir defa dolaşmak istedik. Fakat içeride elli metro kadar ancak ilerlemiştik ki, karanlık köşelerden fırlayan gayet iri vampir ellerindeki mesalelere çarparak bunları yere düşürdüler. Bir lâhza içinde etrafımızı yüzlerce vampir sardı. Yanımızdaki üç yerli çığlık çığlığa kaçıştılar. Biz de çadırımıza avdet ettik. Dünyanın altını ve elmasını versek, bu yerlileri bir daha geri çevirmeye imkân yoktu.

Ertesi sabah, arkadaşım yataktan kalkarken bayıldı. Ensesinde garib bir ısıklık vardı. Yerliler, bu ısığa bakarak, aralarında, «vampir, vampir» diye fısıldaşıyorlardı.

Arkadaşımın ensesini sarıp sarmaladık. Fakat harareti yükselmiş, ciddi bir tedavi lüzumu hasıl olmuştu. Üstelik, yerliler de bizi yüzüstü bırakıp tabanları kaldırmaya hazır bir vaziyetteydiler. Kararımı verdim ve ortalık karamadan, medeniyet diyarına doğru yola çıktık. Yurtcu muhafızların, bekliliğini yaptıkları on elmas mağarası, benden daha cesur bir maden arayıcısının gelmesine intizaren, hâlâ durup duruyor.

Londra hayvanat bahçesine getirilen dört vampiri seyrederken dimağında bu hatıra dolaşıyordu. Şarkî Hindistandan getirilen bu vampirler, Avrupaya ilk defa gelen vampirlerdir. Cam duvarın arkasından bu siyah ve korkunc mahlukları seyrederken, bunların, Afrikada tesadüf ettiklerimizin aynı olduğunu gördüm. Bunların, gerek insan, gerek hayvan kanı ile yaşayabildiklerini ve şikârlarına, hiç duymurdam hücum ettiklerini herkes bilir.

Vampirlerin, hayvanat bahçesinin gözdeleleri olacağına pek ihtimal veremiyordum. Lâkin, alimleri ve hususile zooloji alimlerini; âlakadar edebekleri muhakkaktır. Zooloji alimleri, nihayet, vampirleri işbaşında görmüş ve bu hayvanlar hakkında nakledilen birçok hususiyetleri tesbit etmişlerdir. Vampir, şikârinin vücudünde, ustura ağzı kadar keskin dişlerle öyle acıtmadan bere açar ki, en hafif uykulu insanları bile uyandırır. Hatta, bazı vampirlerin, uyanık bir kecinin sırtına, tıpkı bir yaprak düşer gibi hafifce konarak kanını emdiği ve kecinin, bunun farkına bile varamadığı görülmüştür.

Yalnız, burada, tasrihi icab eden bir nokta vardır. Vampir, şikârinin kanını emerek değil, yahyarak içmektedir. Dişlice yaptığı o bereden sonra, uzun dilini çıkararak kanı o kadar süratle içer ki, uzaktan bakan bir insan, vampirin ağzı, şikârinin yarısı arasında kırmızı bir şerit uzanmış, duruyor zanneder.

Salâhiyetli bir mütehassıs olan doktor Dithmars, Nevyork müzesinin zahifelere mahsus salonundaki kafeslerden birine canlı bir vampir kapatmıştı. Hayvan, kafesin en yüksek köşesine kadar uzaklaşmış ve tepesizli asılarak, ölüme benzeyen bir atalet içine gömülmüştü.

Doktor, hayvan üzerinde tetkikatta bulunabilmek için, onun, yeni hayatına almasını beklemiştir.

İlk tecrübe, vampirin, canlı hayvan feda etmeden kanla beslenmesini temin etmişti. Doktor, vampirin kafesine bir bardak dolusu kan koymak suretiyle bu tecrübeyi yapmıştır. Hayvanın, kanı, emerek değil, yahyarak içtiği bu tecrübe ile anlaşılmıştır.

Amerikalılar aynı tecrübeyi, vampiri içine kapattıkları kafese canlı bir keçi koyarak yapmışlardır. Vampirin bir yaprak gibi yere düşürmesine kecinin sırtına konduğu ve hayvanın kanını emdiği müddetce, kecinin bunu hissetmediği bu tecrübeye anlaşılmıştır.

Istikbaldeki harblerin korkunc silâhi zehirli gaz

Boğan, yara açan, zehirliyen, göz yaşartan, aksırtan ve öldüren gazlere karşı kendimizi nasıl müdafaa edebiliriz?

İngilterede zehirli gazlere karşı hazırlanan hastabakıcılar teftiş ediliyor

Bir hava harbinin en feci sahnelerini yaratacak olan silâh, zehirli gazlerdir. Bugün gözleri yıldırarak kadar korkunc görünen bu afetin mahiyetini bilir ve kendisinden korunma çarelerini öğrenir - sak tesirinin mahdud kalacağı şüphesizdir. Bu hususta verilen birçok konferanslardan ve yapılan neşriyattan maada Maarif Vekâletinin nisan ayından itibaren ayrı bir ders olarak mekteplerin ders programlarına ilâve ettiği zehirli gazler ve korunma çarelerine aid dersler de bu sahada isabetli tedbirlerden biri olacaktır.

Boğan ve yara yapan gazler gaz muharebesinin baş rolünü oynarlar.

Bunların isimleri ayrı ise de her ikisinin de vücutte tesirleri, hücrenin protoplazmasını tahrib etmek suretiler olur. Boğucular akciğerleri, yakıcılar da cildi yakarlar.

Boğucular; çabuk tesir eñici gazlerdir. Bunlarla buluşuk havayı teneffüs edenler; gazin kesafetine göre evvelâ yukarı teneffüs yollarının tahriş uğramasından dolayı kuvvetli surette öksürmeğe başlarlar. Göğüsünde bir sıkışma ve boğazda da sanki nefes birdenbire duracakmış gibi bir sıkılma hissedilir. Gazlenen bu halde karşısında yakasını, boyun bağını, düğmelerini açar ve bulunduğu yerden kaçmak için çabalar. Fakat yerinden kımıldyamaz. Yere çökmüş bir halde bu yorucu ve yıpratıcı öksürüklerle köpüklü balgam çıkararak kan kusmağa başlar. Gaz kesafeti içinde uzun zaman bu halde kalmırsa netice ölümdür. Hastada gerek gaz bulutunun uzaklaşmasından gerekse maske takılmasından sonra görülen zorluklar durur ve öksürük kesilir. Uzun süren bir rahatsızlıktan sonra kendine gelir. En çok tehlike ilk geçen 36 saatlik zamandır. Böyle hastalarda nevrasteni âlâmetleri de görülür.

Gazlenmiş hastalar saf havaya çıkarılır; gayet kesif bir gaz tabakası içinde çıkarılmışsa, hemen kendisini soymalı ve mutlak bir istirahat bırakmalıdır. Hastalar kat'iyen yürütülmek. Hareket ettirilmez, hatta, sunî teneffüs hareketleri bile yaptırılmaz. Akciğer ödeminin önüne geçmek için bir defada 500-700 santimetre mikâb kan alınır, kalbi kuvvetlendirecek şiringalar yapılır ve oksijen verilir. Hasta iyi oluncuya kadar sıcak ve sakın bir muhitte bulundurulur. İlk 24 saat içinde birkaç kaşık hafif çay ve kahve verilir. İkinci günden sonra bol sulu yemekler yedirilir.

Zehirli gazlerin tesirleri
Boğucu, tahriş edici gazlerden klor: havadan iki buçuk defa ağır ve kireç kaymağı gibi kokan bir gazdir. Mayi haline getirilerek çelik şişeler içinde bir taraftan öbür tarafa götürülür. Kokusu çok uzaktan bile duyulduğu için bugün daha müessir gazlerin yapılmasında kullanılır.

Kloropikrin: Buna Akinit yahud Klop ta derler. Suda erimiyen keskin küf kokulu bir mayidir. Altıdaki zaman gaz haline geçerek gözleri, hançere ve ciğerleri tahriş eder, kuvvetli öksürükler meydana getirir. Metro mikâbında iki gram klor ve pikrin bulunan havayı bir dakika teneffüs edenler aynı boğu ârazî göstererek ölürlür.

Almanlar İtalyanların İzono geçire-dini klor ve pikrin kullanarak yardılar. Bu gaz maskeden geçmez, hatta, muhafazalı şoför gözükleriyle de gözler korunabilir.

Gazlerin en sinsi
Fosgen: Fransızlar bu gaze Palit terler. Havadan 3,5 defa ağır bir gazdir. Kloruform, çürük elma, yahud, ot, saman çürüğü gibi kokar. Zehirli gazlerin en sinsi ve müessirlerinden. Akciğerlerden kana karışarak, kandaki küreyvatın emoglobini birleşerek terkinibi

bozan kuvvetli bir zehirdir. Metro mikâbında yarım gram Fosgen bulunan hava bir dakika teneffüs edilse, ölüm tehlikesi başlar. Nefes yolları derinliklerine girinceye kadar tesiri duyulmaz. Ondan sonra tesirini göstermeye başlayarak öksürük-dilin tadınamaması, (bilhassa sigara içenlerde) beniz sararması, göğüsünde kuvvetli bir tazyik duyulması başlar; nefes alma hızlaşır. Daha kesif gaz içinde kalırsa köpüklü balgam çıkartarak akciğer ödeminin öldürür. Bununla zehirlenmelere umumi tedbirler alınır.

Di Fosgen: Perstof, Almanların yeşil salibi. Fransızlar buna Sürpelit terler. Renksiz bir mayidir. Bir yere atılınca orada uzun müddet kalır. Yavaş yavaş tahallül ederek Fosgen gazini verdiğinden tesiri ve korunması da onun gibidir.

Yakıcı gazler

Yakıcılar - yara yapıcılar: Bu gazler, vücutte temastan sonra yavaş yavaş, derin, mevzî olarak deriyi, muhâti gıyayı tahriş ederek yakar ki kabarcıklar, sulu ve geç iyi olan yaralar açar. Bu gazler, gözlere de tesir ederek göz kapaklarını iltihablandırır, şişirir. Bazan da insanı kör eder. Bunlar düştükleri yerlerde bazan bir, bir buçuk ay gibi uzun zaman kalırlar. Bunların temas ettiği yere ilk on beş dakika içinde kireç kaymağı mahallü yahud permanganatla pansman yapılır. Bunlarla buluşmuş yemekler yenmez, sular içilmez.

İperit: Almanların sarı salibi, yahud Los ismini verdikleri bu gaze Amerikalılar hardal gazı derler. İperit yağ gibi suda erimiyen, bayırturucu, sarımsak, yahud keskin hardal kokusunda mayidir. Dokunduğu her hücreyi tahrib etmekle kalmaz, kuvvetini kaybetmiyere derinlere kadar girerek yara yapar. Toprakta dört beş hafta kalarak oradan geçenele buluştur. Elbise ve ayakkabıdan da geçerek tesirini gösterir. Bir yerde fazla kesafette bulunursa hazim ve teneffüs cihazına da tesir ederek yanıklar meydana getirir. Bundan korunmak için hususi İperit geçmez elbiseler, ayakkabı ve eldivenler giymek lâzımdır. İperitlenmiş bir sahadan geçenlerin atlarını ayaklarına da kesif permanganat mahallü ile islatılmış çuha-cuval parçaları sarılır.

Dokunduğu yere ilk on beş dakika zarfında potasyom permanganat mahallü, kireç kaymağı mahallü sürülerek tesiri giderilir.

Tırnakları döken ve göz yaşartan gazler
Dik: Bu da meyva kokusu veren bir mayidir. Yakıcılığı bilhassa gırtlakta ve tırnaklarda göstererek tırnakları düşürür. cildi de İperit gibi yakar. Tesiri pek çabuktur. Maskelerden geçer elbiseden ayakkabıdan geçmez. Bunun dokunduğu yere kireç kaymağı, permanganat mahallü ile pansman yapılır.

Gözyaşı getirenler: Bunların daha korkulu duyulmadan gözün munzam tabakasındaki asablar sonuna tesir ederek göz batmalarını, yanmalarını, ve şiddetli göz yaşmalarını ve ağlamaları mucib olur. Bir yerden gazın kaybolmasile tesirleri de zail olur. Gözlere bol su vuru-lur. Asidborikli su yahud karbonat mahallü ile yikanılır.

Aksırtıcı gazler: Bunlar genze, gırtlaga tesir ederek insanı şiddetle aksırtırlar. öldürücü tesirleri pek mahduttur. Daha kesif gaz tabakası altında kalmırsa, ağzda salya çoğalır, burun akar, burun ve yüz hissini kaybederek kulaklardan cenelere, dişlere kadar yayılan şiddetli ağrı başlar. Gazlenenler iradelerini kaybederler. İki tarafa sallanarak giderler, boşboğaz olurlar. Karşısına kim gelirse gelsin bildikleri herşeyi saklamadan söylerler...

Veja Lisese kimya muallimi
M. Mazhar Tobur

İnönü şehidliğindeki merasim münasebetile

Birinci İnönü savaşına aid heyecanlı bir hatıra

10 ikincikânun günü, kahraman Türk ordusu gök gürültüsünü andıran bir velle içinde tarihe bir altın yaprak yazmıştı

İnönü şehitleri için geçen sene yapılan merasimden bir intiba

Bugün, İnönü Şehitlik abidesinde yapılan büyük merasim, bende on altı yıl önceki birinci İnönü meydan muharebesinin bütün hatıra ve heyecanlarını şahlandırdı. İçimden coşkun bir sel gibi taşın gelen hissiyat nihayet hatıra defterinin yaprakları arasında sükunet buluyor.

Defterimi okurken sinirlerim geriliyor, kendimden geçiyor ve hayalimde tıpkı o günleri yaşıyorum.

Defterimde ikinci İnönü, Afyon ve Dumlupınar muharebeleri de var. Fakat bunların hiçbirinde birinci İnönü muharebesinin mahrumiyetleri karşılık tehlikeli heyecanlarımı hissetmiyorum.

Birinci İnönü! İçten ve dıştan saldıran bütün düşman ordularına büyük İsmet İnönünün kumandasındaki kahraman Türk ordusunun verdiği derstir ve bu ders Büyük Kurtuluş zaferlerimize temel taşı olmuştur. Bu bakımdan kurtuluş tarihinin bu şanlı safhasına aid intibalarımı - basit te olsa - hatıra defterimden hulasaten nakletmeyi kendime bir vazife yaşıyorum.

6 kânunusani 1337 birçok alaylarla birlikte biz de Çerkes Etem haininin takibinde ve Gediz taraflarındayız. Günlerden beri devam eden bu harekattan sonra anımsan verilecek bir emirle alaylarımız geriye dönüyor ve 18 saatlik cebrî bir yürüyüşle Alayond istasyonuna varıyor. Bu yürüyüş soğuk bir güne ve bilhassa geceye de rastladığından çok acı olmuştur; 90 kilometreyi 18 saatte almıştık. İki gündenberi uyukusuz olan fedakâr askerlerimizin gözlerinde uyku akıyor. Adeta hepimiz yürürken uyu-yorduk. Bilhassa esterlerin sırtlarındaki makineli tüfeklerin sallanmasından hâsıl olan madenî bir ses bize ninni gibi geliyordu. Gediz - Kütüha şosesinden yürüyerek Alayonda girdiğimiz zaman ortak ağarmıştı. Buraya niçin geldiğimizi, nereye gideceğimizi burada öğrendik. Düşman Bursa cephesinden taarruza geçmiş, alayımız fırka pistarı olarak hareket edecek ve düşmanı İnönü sahrasında tevkife çıkaracaktık. Akşamı doğru Alayonda hummalı bir faaliyet başladı. Asker, zabıt, tüfek, makinelitüfek, cepane, top, at ve ester kalabalığı arasındayız. Bizden sonra gelen alaylarla burası bir arı kovamına benzemiş bulunuyor. Önce alayımız trenle hareket ediyor. Kalkanlarla ve dalaşılıyor. Tren çok süratli gidiyor. Meğer gece hiçbir istasyonda durmadan geçiyormuşuz.

Sabaha karşı Eskişehirî geride bırak trenimiz bizi İnönü ovasını kaplıyan kesif bir sis dalgasını delip yirtarak düşmana doğru götürüyordu. Saat 9 da İnönü istasyonuna varmıştık. İstasyondan bizden bir iki saat evvel Ankaradan gelmiş olan dördüncü fırkanın topçuları vagonları tahliye etmekle meşgulüldü. Bu istasyon da büyük bir faaliyet içinde idi. Herkesin yüzünden asabi ve telaşlı bir mana okunuyor. Köylülerimiz kağınlarla istasyonun hemen üst tarafındaki tepelere cepane taşıyorlar. Dördüncü fırkanın merhum ve muhterem kumandanı Nazım Bey kendisine has gevik adimlarla fakat büyük bir şataretle küt'alarını teftiş ediyor, zabıtlere bazı şeyler anlatıyor. Bir saat kadar burada kaldık. Bu saat içinde diğer bir trenle fırkamız ağır obüs bataryaları ve hücum taburu geldi. Trende fırka kumandanımız da vardı. Trende fırka kumandanımız da vardı. Trende fırka kumandanımız da vardı. Trende fırka kumandanımız da vardı.

Trenden inen küt'alar meçhul birer semte hareket ediyorlar, ileri hatlarda ne olup bittiğini bilmiyoruz. Top sesleri de yok. Yalnız istasyon memurlarından öğrendiğimize göre düşmanın Pazarcık, Bilecik ve Karaköyü zaptederken Bözü-yüğe girmek üzere olduğunu anlıyor. Askerlerimiz bu kusa dinlenme şiddet. Askerlerimiz bu kusa dinlenme şiddet. Askerlerimiz bu kusa dinlenme şiddet. Askerlerimiz bu kusa dinlenme şiddet.

Trenden inen küt'alar meçhul birer semte hareket ediyorlar, ileri hatlarda ne olup bittiğini bilmiyoruz. Top sesleri de yok. Yalnız istasyon memurlarından öğrendiğimize göre düşmanın Pazarcık, Bilecik ve Karaköyü zaptederken Bözü-yüğe girmek üzere olduğunu anlıyor. Askerlerimiz bu kusa dinlenme şiddet. Askerlerimiz bu kusa dinlenme şiddet. Askerlerimiz bu kusa dinlenme şiddet. Askerlerimiz bu kusa dinlenme şiddet.

Selânikte kanlı hâdiseler Grevcilerle polisler arasında çarpışmalar oldu

Musademelerde 8 kişi öldü, 18 kişi yaralandı; hükümet şiddetli tedbirler alıyor

[Baş tarafta 1 inci sahifede] İçtima için hükümetten müsaade alınması şart koşulu.

Bu karar telefonla bütün valilere tebliğ olundu. Hükümet evvelâ şoförlerin grev yapacaklarını öğrenmiştir. Otomobil servislerinden beşi greve iştirak etmeyeceklerini, nakliyata devam edeceklerini vademişlerdir.

Hükümet, Atina Amele Birliğinden fırınların greve iştirak etmeyecekleri vadini aldı.

M. Metaksasın beyanattı

M. Metaksas şimdi beyanatta bulunarak dedi ki:

« Çok müteessirim ki muhtelif şahıslar, tütüncülerin vekili sıfatıyla karışma çıkmakta ve her biri diğerinden çok müfrit olmağa çalışmaktadır.

Bunlar, hükümetin, amelinin menfaati için faydalı olan tavsiyeleri kabul etmediler. Hükümet bu adamların amelâlerinden farklı hareket ettikleri kanaatinde. Bu sebebden vaziyet mücadele safhasına girmiştir.

İstikbalde bugünkü anarşik vaziyetlerin islahına çalışılacaktır. Şimdilik ilk iş olarak nizami ve kanunları yerine getirmeğe gayret edeceğiz.»

Atina 10 (Hususi) — Dün Selânik şehri birkaç saat kadar süren kanlı musademelere sahne olmuştur.

Evvelki gün grev ilân ederek nümayiş yapan tütün işçilerine karşı teşvîhlerini göstermek için dün de Selânik şimendifer ve tramvay amelesi grev yapmıştı.

Dünkü kanlı çarpışmalara sebebiyet verenler bu grevcilerdir. Çarpışmalar o kadar kanlı ve o kadar sürekli olmuştur ki nihayet hükümet, şehri askerî işgal altına almağa mecbur kalmıştır.

Dün, ikindidenberi üçüncü ordu küt'aları her tarafa yayılmış bulunuyordu. Süvari bölükleri mütemadiyen şehri dolayıyor. Bütün sokak başlarına mitralyözler yerleştirilmişti.

Hâdiseler nasıl çıktı?

Tütüncülerle müzaheret için grev yapan ve nümayişlere başlayan ameleden beş, altı bin kişi hükümet dairesine başmağa teşebbüs etmişlerdi. Nümayişçiler, kendilerini dağıtmak isteyen polis ve jandarma kuvvetlerini taşlamışlardır. Tam bu arada polise yardım için gelen zırlı bir otomobil ameleli daha ziyade galeyana getirdiğinden otomobili zaptetmeğe kalkışmışlar ve bir asker olan otomobilin şoförünü öldürmüşlerdir.

Bu sırada musademe mahallî tam bir harb manzarasına halini almış, bir dakika içinde ameleden on kişi ölmüştür. Çarpışmalar bununla bitmemiş, şehrin başka mahallerine de sirayet ederek birçok kimselerin ölümü ve yaralanmasına neticelenmiştir.

Nihayet ordu, şehri işgal ederek hâdiseleri bastırmıştır. Askerin şehri işgalinden sonra amele, ahali ile birlikte çok büyük bir kütle halinde toplanarak ordu kumandanlığı ve adliye dairesi önünden geçişler ve «yaşasın asker» diye bağırarak şehri dolamışlardır.

Dün Selânikte bütün dükkânlar ve müesseseler kapatılmıştır. Şehirde hiç bir otomobil ve tramvay işlememiştir. Bugün şehirde sükunet vardır.

Grevciler ne istiyor?

Atina 10 (Hususi) — Selânikteki kanlı çarpışmalar haber alan hükümet erkânı birkaç defa toplanarak bütün amelele patronların aralarını bulması için Selânik Umumi Valisine talimat vermiştir. Makedonya Umumi Valisine Selânik jandarma kumandanının azlını, şimendiferlerin askerlikten istisnasını ve kanlı hâdiselere önyak oldukları için tevkif edilenlerin tahliyesini isteyen grevcilerin dilekleri hükümetçe reddedilmiştir.

Bunun üzerine gazetecilere beyanatta bulunan Başvekil Metaksas, grevcilerin maksadlarının iktisadî vaziyetlerinin

düzeltilmesi olmadığını, ancak tahribî bir zihniyetle siyasî emeller güttüklerini söyleyerek «hükümet intizam ve asayiş elbette temin edecektir ve etmiştir de. Şimdiden sonra grev, ancak buna hak kazananlar tarafından yapılabilecektir. Rastgelenin her aklına geleni istemek için grev yapmağa hakkı yoktur. Memleketin intizam ve asayişini bozarak isteyenler kahredileceklerdir, demmiştir.

Üçüncü ordu kumandanı, dün gece saat ikide Selânikte asayiş ve intizamın yerine geldiğini ve bir daha böyle hareketlere meydan verilmemek üzere icab eden tedbirlerin alındığını Başvekil'e bildirmiştir.

Selânik 10 (Hususi) — Amele ve halk siyah bayraklar, tabelâlar ve kırmızı levhalarla mezarlığa giderek hâdisede ölenlerin gömülme merasiminde bulundular ve büyük nümayiş yaptılar. Kadınlar ağhyorlardı. Alay, dönüştü polis dairesinin önünden geçerken «yuha» diye bağırarak zabıta tahkîr etti. Bazı karakolları taşladılar.

Bugün burada, Hürriyet meydanında 50 bin kişi bir perosto miting'i yaptı. Gazeteler, grevcilerin şehre hâkim olduklarını yazmaktadırlar.

Parti liderlerinin istedikleri

Atina 10 (Hususi) — Parti liderlerinden Sofulis, Çaldaris ve Papanastasi bugün, Başvekil'i ziyaret ederek grevcilere karşı cebir kullanılmaması tevsii etmişlerdir. Başvekil verdiği cevabda, alınacak tedbirlerin devlet otoritesini ihlâl etmedikçe ahalinin haklarını temin edeceğini bildirmiştir.

Pire'ye sirayet etmemesi için

Atina 10 (Hususi) — Başvekil, dün gece Atina kolordusu kumandanı ile Atina ve Pire polis ve jandarma direktörlerini çağırarak grevin Atina ve Pireye sirayet etmesi ihtimaline karşı asayiş ve intizamın bozulmaması için fevkalâde tedbirler alınmasını emretmiştir.

Selânikte kaç kişi öldü?

Atina 10 (Hususi) — Gazeteler, Selânik çarpışmalarında 15 kişi öldüğünü, 32 kişinin ağır, 300 kişinin de hafif yaralandığını yazmaktadırlar.

Dâhiliye Vekâleti ise ölenlerin 8, ağır yaralıların 18 olduğunu ve gazetelerin 300 kişinin yaralandığı hakkındaki haberlerinin de mübalâğalı olduğunu tebliğ etmiştir.

Müzakereler netice vermedi

Atina 10 (A.A.) — Selânik grevcilerinin murahaslarla hükümet murahasları arasındaki müzakereler gece geç vakte kadar devam etmişse de henüz bir netice elde edilememiştir.

Grevciler, Selânik Valisine polis müdürünün azledilmesini, kusurları görülmüş olan polis memurlarının cezalandırılmasını, grev kurbanlarından ölenlerin ailelerine ve yaralananların kendilerine tazminat verilmesini, hapiste bulunan grevcilerin serbest bırakılmasını istemektedirler.

Hükümetin yalnız tahkikat icra edilmesini ve tevkif edilmiş olan bütün imalâhaneleri amelesinin serbest bırakılmasını kabule yanaşacağı ümit edilmektedir.

Metaksas, hükümetin kat'ıyyen endişeye kapılmıyacağını ve grevcilerin metalibini hayirhahane bir surette tetkik etmek için grevin nihayet bulunmasını bekleyeceğini beyan etmiştir.

Selânikli mebusların müracaatı Atina 10 (A.A.) — Selânikli liberal mebuslar parti reisi Sofulise telgraf çekerek vaziyetin vahameti hakkında nazari dikkati celbetmişler ve Selâniğe yüksek bir zabıt gönderilmesini istemişlerdir. Bu yüksek zabıt, bir anket icrasına ve müerimler şiddetle cezalandırılmağa memur edilecektir. Liberaller, polis müdürünün değiştirilmesini tavsiye etmekte ve polislerin silâhsız grevciler karşısında soğukkanlılıklarını kaybetmiş olduklarını beyan etmektedirler.

Atina 10 (A.A.) — İstanbuldan Muddyanya yoluna vapur ücretleri ucuzladı

Bursa (Hususi) — İstanbuldan Muddyanya yoluna vapur ücretleri ucuzladı

Bursa (Hususi) — İstanbuldan Muddyanya yoluna vapur ücretleri ucuzladı

Bursa (Hususi) — İstanbuldan Muddyanya yoluna vapur ücretleri ucuzladı

Bursa (Hususi) — İstanbuldan Muddyanya yoluna vapur ücretleri ucuzladı

Bursa (Hususi) — İstanbuldan Muddyanya yoluna vapur ücretleri ucuzladı

Bursa (Hususi) — İstanbuldan Muddyanya yoluna vapur ücretleri ucuzladı

Bursa (Hususi) — İstanbuldan Muddyanya yoluna vapur ücretleri ucuzladı

Bursa (Hususi) — İstanbuldan Muddyanya yoluna vapur ücretleri ucuzladı

Bursa (Hususi) — İstanbuldan Muddyanya yoluna vapur ücretleri ucuzladı

Bursa (Hususi) — İstanbuldan Muddyanya yoluna vapur ücretleri ucuzladı

Bursa (Hususi) — İstanbuldan Muddyanya yoluna vapur ücretleri ucuzladı

Bursa (Hususi) — İstanbuldan Muddyanya yoluna vapur ücretleri ucuzladı

Bursa (Hususi) — İstanbuldan Muddyanya yoluna vapur ücretleri ucuzladı

Bursa (Hususi) — İstanbuldan Muddyanya yoluna vapur ücretleri ucuzladı

Bursa (Hususi) — İstanbuldan Muddyanya yoluna vapur ücretleri ucuzladı

Bursa (Hususi) — İstanbuldan Muddyanya yoluna vapur ücretleri ucuzladı

Bursa (Hususi) — İstanbuldan Muddyanya yoluna vapur ücretleri ucuzladı

Bursa (Hususi) — İstanbuldan Muddyanya yoluna vapur ücretleri ucuzladı

Bursa (Hususi) — İstanbuldan Muddyanya yoluna vapur ücretleri ucuzladı

Bursa (Hususi) — İstanbuldan Muddyanya yoluna vapur ücretleri ucuzladı

Bursa (Hususi) — İstanbuldan Muddyanya yoluna vapur ücretleri ucuzladı

Bursa (Hususi) — İstanbuldan Muddyanya yoluna vapur ücretleri ucuzladı

Bursa (Hususi) — İstanbuldan Muddyanya yoluna vapur ücretleri ucuzladı

Bursa (Hususi) — İstanbuldan Muddyanya yoluna vapur ücretleri ucuzladı

Bursa (Hususi) — İstanbuldan Muddyanya yoluna vapur ücretleri ucuzladı

Bursa (Hususi) — İstanbuldan Muddyanya yoluna vapur ücretleri ucuzladı

Bursa (Hususi) — İstanbuldan Muddyanya yoluna vapur ücretleri ucuzladı

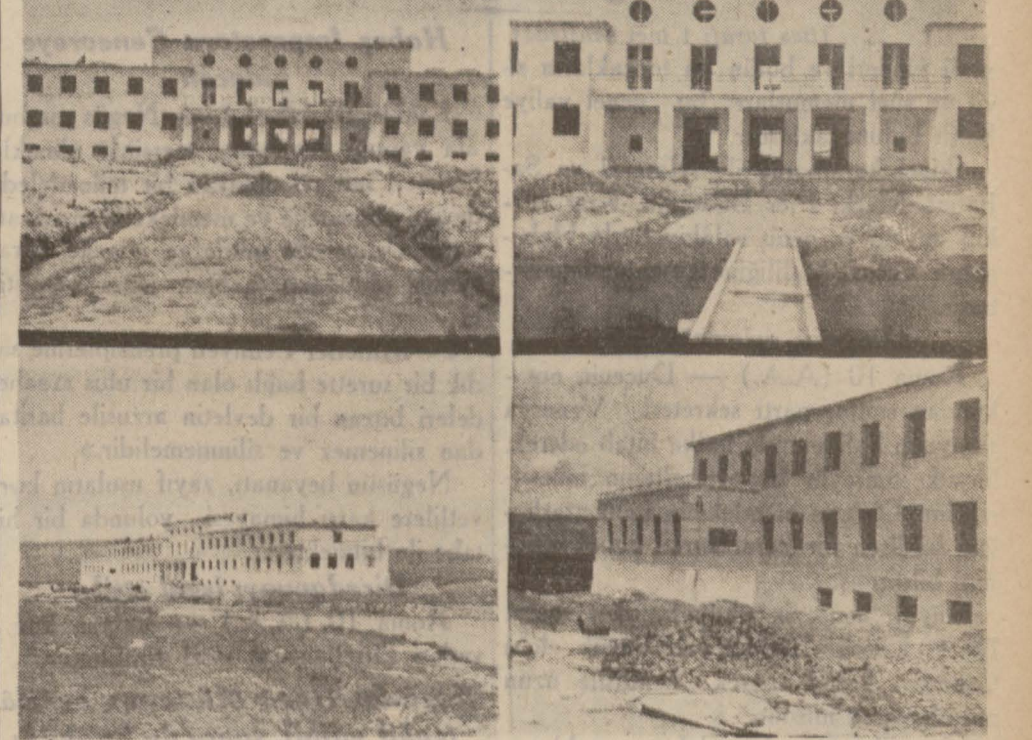
Bursa (Hususi) — İstanbuldan Muddyanya yoluna vapur ücretleri ucuzladı

Bursa (Hususi) — İstanbuldan Muddyanya yoluna vapur ücretleri ucuzladı

Bursa (Hususi) — İstanbuldan Muddyanya yoluna vapur ücretleri ucuzladı

Erciyeşin eteklerinde yükselen abide Kayseri Fabrikası günde 40,000 metro iş çıkarıyor

Fabrika, erkekten fazla kadın işçiye muhtaç olduğu halde çalıştırılacak kadın bulunamıyor

Kayseri Kombinesinde çalışan işçiler için yapılan asri apartmanlardan bir kısmı

Kayseri (Hususi) — Beni fabrikaya götüren araba, vilâyetin fabrika için yaptırıldığı mükemmel ve muntazam sosenin üstünden kayıp giderken, buraların hemen hemen iki buçuk yıl önceki halini düşünüyör ve konuşuyorduk. İki buçuk yıl önce bu düz ova üstünde, şimdi kulakları tırmalıyan ne gümbürtülü bir fabrika sesi, ne de uğultulu bir kalabalık vardı.

Yolun sağ tarafında, Kayserili müteahhid tarafından inşaatı vakit ve zamanla bitirilen ve artık bütün çizgilerle hendeselenen omuz omuza vermiş beş yüz kişilik bekar ve 64 ailelik memur ve amele apartmanları, yeşil tarlalar ortasında en uzakta bile insan gözünü üzerinde sevinçlerle mihliyor.

Sola bakıyorsun, uzun ve geniş bir düzlük üstünde kurulan mimiciklerinden tutunuz da dev cüssesine kadar çeşitli çeşitli yapıardan toplanan büyük kombinin muhite yaydığı makine hırlıtısı insanı ürperitiyor. Bunlara, (yeni yapılmış) dememeli, (yerden fıskırıştır) demek daha doğru olur sanırım. İki buçuk yıl gibi çok az zir zaman içinde, bu dümdüz toprak üstünde yepyeni ve modern bir şehir kurmak, yapmak değil, yaratmaktadır. Türk Cumhuriyetinin, her yerde olduğu gibi, endüstri sahasındaki yaratış enerjisini insan ancak burada görür ve buna ancak burada iman eder.

Fabrika namına şimdiye kadar, buğday öğüten beş on beygirlik un fabrikalarından başka birşey görmiyenler; şimdi Erciyesin geniş ufuklarına kadar çarpan fabrikanın şu canavar düdüğüle saatlerini ayar ediyorlar.

Uzaktan fabrikaya sokulduca, insan kafasını tatlı uğultularla şişiren makine, içeriye girdikten sonra dehşetleniyor. 1008 tezgâhın çalıştığı geniş dokuma dairesinde 1008 makinenin kalbindeki demir mekiklerin şimşek gibi saklamaları insanı adeta sersemletiyor. Bu makineler arasında küçük büyük Türk işçileri ne kadar vakur ve korkusuz iş görüyor ve bu şahlanmış makineler arasında ne munis ve ne güzel bir alışkanlıkla çalışıyorlar!..

Türkiye piyasasına günde 40 bin metro çeşitli çeşitli iplik kumaş yetiştirilen bu 1008 tezgâhın şahlansı, bizi asırlardır bir sülük gibi emen yabancı piyasalara karşı ne kuvvetli bir haykırıştır! Bugün Erciyes ufuklarından yükselen bu gürültü, haric fabrikaların ithalâtına bir paydos borusudur. Bu «paydos» borusu, bir kaç ay sonra Nazilli kombinesinden de ötmeye başlağı gün, gümrüklerimizin kapısından bütün cihan piyasasına, koltuklarımız kabara kabara:

« Toprak bizimidir! Pamuk bizimdir!.. Giydüğümüz de öz malmızdır!.. diye hep haykırabilir ve öğünebiliriz!.. Bu öğünüş günü çok uzakta değildir!..

Fabrikamız hususi mektebindeyiz. Bir öğretmen mavi gömleklî bir sürü küçük işçilere, çalıştıkları makinelerin teknik kısımlarını, siyah bir tahta üzerine çizdiği hatlar ve harflerle gösteriyor ve öğretiyor! Bunlar fabrikamızın çekirdekten yetiştirilmiş işçi tohumları olacak... Küçük dimağların bu dersleri kavrayışları, büyük makineler başındaki muvaffakiyetlerinden belli!..

Anlaşıyor, burada genc ve fakat olgun bir kadro hazırlanıyor... Haklı. Bu muazzam fabrika, ağızdan dolma işçilere hıznamaz ve tam rindan alamaz... Ona kendisi gibi genc ve kudretli işçi dimağı lazım!.. Bu genc dimağ şimdi tahta önünde öğrendiğini, bir saat sonra makine başında tecrübe ediyor. Ve onlar diğerleri gibi makinenin yalnız dışını de-

ğil, içini de kendi içlerinden daha çok iyi öğreniyorlar. Mektebi fabrika doğurdu. yarımkı fabrikaların işçilerini de doğuracak bu, ve bunun gibi mekteplerdir. Burası okuttuğunu hazmettiren ve hazmet-tirdiğini bilfiil yaptırın yüksek idealli bir yer!..

Yemek zamanı, fabrikamızın amele katındayız!.. İnce bir çatal ve kaşık sesi var... Bu ince ses o büyük makinelerin gümbürtüsüne maya oluyor. Burada yeşil, sarı, beyaz, yeşil yataklık muazzam ve modern apartmanda yat!.. Öte tarafta banyo al, şu uzun ve geniş sahada spor yap!.. Türk işçisi için ne saadet, ne güzel bir varlık!.. Şimdiye kadar hangi Türk işçisi bu konforu gördü? Ve hangi müessesesi bu kadar muntazam huzur temin etti. Türk milletinin, ilk bahtiyar işçileri Cumhuriyet devrinin işçileridir.

Fabrikamızın yeni müdürü, burada işe başladığı gündenberi, fabrika mesaisine yeni bir yol açmış ve istikamet vermiştir. Bu yol, fabrikayı daha muntazam ve metodik bir çalışma ile hedefe daha az zamanda yetiştirecek. Müdür fazla mesaiyi temin edecek esasi ve ana hatları çizmiştir. Yalnız burada fabrika müdürünün çok haklı bulduğu bir şikâyetini yazmaktan kendimi alamıyacağım:

Kadın işçi yoksulluğu. Fabrika, erkekten daha çok kadın işçiye muhtaçtır. Çıkrık başında iplik eğiren kadınlar, ne için fabrikaya yangözle bakıyor ve hele Kayseri kadınları ne için çalışmıyor, ayaklarına kadar gelen bu nimetten neden istifade etmiyorlar?.. Çıkrık başına erkek ne kadar çalışmıyor, bu fabrikaya da o kadar yakımsıyor. Bu işler, erkekten ziyade kadın işidir. Yüzde doksan kadın ihtiyacı duyan fabrika, bugün ancak yüzde on kadın işçi temin edebilmektedir. Bu, Kayseri kadınları için büyük bir kusur!..

Kurtuluş Savaşında ve her türlü inki-lâbda, erkeğin omuz beraberî çalışan Anadolu kadını, bu sahada üzerine düşen vazifeyi de benimsemiş olduğu halde Kayseri kadınları ve Kayseri kadınlığı neden bu cesareti kendilerinde göremiyorlar?.. Kimisi bunun kördüğümünü Kayseri erkeklerinin taassubunda anıyor, kimisi çalışmaya tenezzül etmemelerinde buluyor, bazıları da az yevmiye verildiğinden bahsedip duruyor. Hayır, bu ne taassub, ne tenezzül etmek, ne de az yevmiye vermek gibi düşüncelere müsteniddir. Ve ben Kayserilileri bundan tenzih ederim. Bu hence, fabrikamızın ve fabrikamızın takip ettiği yüksek idealin halka şimdiye kadar iyi tanıtılmamasından ve fabrikamızın da bu halkı iyi tanıyamamasından ileri gelen bir sebebidir.

Bu sebep acı olmakla beraber her iki taraf için de iyi değildir. Kayserililerce, topraklarındaki bu nimet benimsemeli, fabrika da sıklığına ve gençliğine bakarak yutukaya karşı böbürlenmemelidir. Bu her iki taraf için de bir kusurdur.

Kayseri kombinesinde endüstrimize bir temel, işçilere faydalı verim kaynağı, işçi kadınlara emek ve namus ocağıdır. Yeni müdürün takip edeceği programla, çok sürmüyecek Kayserili her işçi kadın burada çalışacaktır. Amelâlerden hak-kile çalışan 35 kişinin bu ay aldıkları 25 liraya yükselmiştir. Müdüriyet bu çalışan işçilere üçer lira da ikramiye vermiş ve isimlerini listelerle ilân etmiştir. Burada iş ölçüsü, dokunan işin az veya çokluğu-görevidir. Yevmiye emek mukabilidir. Burada az yevmiye değil, hakkile çalışanlara hakkile para veriliyor.

SAHIR ÜZEL

Habeşistanın ilhakından sonra...

İtalya Kralı İmparator tacını Aksumda giyecek

Kralın yakında Musolini ile beraber Doğu Afrikasına gideceği haber veriliyor

1. Baş tarafı 1 inci sahifede
mali valileri ve bütün bu toprakların sivil ve siyel memurları bu genel valiye bağlı bulunacaklardır.

İkinci kararname ile Mareşal ve Sabetino Marki Pier Badoglio, Kral ve kili unvanı ve geniş salâhiyetlerle Habeşistan Genel Valiliğine tayin edilmiştir.

Duçeye minnettarlık

Roma 10 (A.A.) — Duçenin nutkundan sonra, parti sekreteri, Venesya sarayının balkonunda halka hitab ederek, büyük konseyin İmparatorluğun müessisi olan Duçeye memleketin minnettarlığını bildiren bir karar sureti kabul ettiğini bildirmiştir.

Büyük konseyin toplantısından sonra, Duçe, Londradaki İtalyan büyük elçisi Grandiyi kabul ederek kendisine uzun müddet görüşmüştür.

Venedik meydanındaki nutuklardan ve tezahürattan sonra Duçe Almanya ve Brezilya büyük elçileri Avusturya ve Macaristan orta elçilerini, Arnavudluk Kralının yaverini Avusturya ve Alman süel heyetlerini, Bakanlar ve Akademisi azasını kabul etmiştir.

Bugün saat 10 da bütün garnizonlardan 101 top atılmak suretiyle İmparatorluğun ilk günü tes' id edilecektir.

Umumi af ilân edilecek

Roma 10 (Hususi) — Habeşistanın İtalyaya ilhakı münasebetle bir afı umumi ilân edilecektir. Bu afın faşizme muhalif oldukları için İtalyadan kaçan veya kovulanlar da istifade edeceklerdir.

Adis - Ababada faşist teşkilâtı yapılacak

Roma 10 (A.A.) — M. Musolini, Roma faşist teşkilâtı federal sekreteri M. Vegro - Oraziyi Adis Ababada bir sivil faşist teşkilâtı vücade getirmeğe mevr emmiştir.

M. Alessandrini, vali M. Bottai namına Adis Ababadaki cenabi sefaret-hanelerini ziyaret etmiştir.

Raslar dehalet ediyorlar

Roma 10 (A.A.) — İtalyanlar tarafından işgal edilmiş olan muntakalarda dehaletlerin devam etmekte olduğu haber verilmektedir.

Birontun reisi Decaz Mesfuh Debrataborda bulunan General Achille Staraceye dehalet etmiştir. Adis Ababada Necasinin esiri bulunan eski Godjam valisi Ras Hailou, dehalet etmek üzere İtalyanlara müracaat etmiştir.

Romada Habeşistan İmparatorluğu tahtına meşru olarak veraset iddiasında bulunan iki kişinin İtalyanın teftvukunu bu suretle tanımış oldukları ehemmiyetle kaydedilmektedir. Bu iki kişiden biri Tigre kolunun müddeisi olan Kral Yeanın sülâlesine, diğeri de Godjam kolunun müddeisi bulunan Necası Teclai Manot sülâlesine mensubdur.

Eski Alman Veliâhdi, Musoliniye tebrik etti

Roma 10 (A.A.) — Eski Alman veliâhdi Frederic Guillaume, Habeş muharebesinin muzafferiyetle sona ermesi münasebetle M. Musoliniye bir tebrik telgrafı göndermiştir.

İki ordu birleşiyor

Roma 10 (A.A.) — Habeşistandan gelen son haberlerde Badoglio ve Graziani kuvvetlerinin pek yakında birleşecekleri bildirilmektedir.

İtalyanlar, şimdi Adis Ababa ile Fransız Somalisi arasındaki demiryolunu baştanbaşa kontrolları altında bulundurmaktadırlar.

İtalyan kıtaatı, Fransız Somalisi yakınında bulunan Dayanle gümrük mevkiini işgal etmişlerdir.

Cibuti 10 (A.A.) — İtalyan kuvvetleri Diredaouaya vâsil olmuşlar ve Cibuti - Adis Ababa demiryolunun başlıca noktalarını işgal etmişlerdir.

Son günlerde çıkmış olan arbedeler esnasında demiryolunun selâmetini temin etmek üzere geçenlerde Diredaouaya gönderilmiş olan Fransız müfrezesi, Cibutiye dönmek üzere hazırlıklarda bulunmaktadırlar.

Habeşistanda rejim

Roma 10 (A.A.) — Roma siyasi mehafili, Habeşistanda dünkü kararnamele tesis edilmiş olan şimdiki rejimin muvakkat olduğunu beyan etmektedir. Bu rejim meselesi nihai surette halledildiği zaman, merkezde Amhara muntakasında kâin bulunan eyaletlerle, hudud muntakalarındaki eyaletler arasındaki başkâliğin hesabı katılması muhtemeldir.

Aynı mehafil, İtalyanın Habeşistana karşı ileri sürmüştüğü metalibin her zaman bu başkâlik esasına istinad ettirilmiş olduğunu beyan etmektedir.

Habeş İmparatoru Cenevreye gidecek

Kudüs 10 (A.A.) — Negüs matbucata yaptığı beyanatta, teessürle olmakla beraber, müsavi olmanın bir mücadelede devam etmemeye ve memleketin menfaatlerini Cenevrede müdafaa etmeye karar vermiş olduğunu izahattan sonra demiştir ki:

«— Milletler Cemiyeti prensiplerine sadık bir surette bağlı olan bir ulus meseleleri bozan bir devletin arzusuyla haritadan silinemez ve silinmemelidir.»

Negüsün beyanâtı, zayıf usulların kuvvetlilere karşı himayesi yolunda bir hitabe ile bitmektedir.

Diredaouayı işgal ettiler

Roma 10 (A.A.) — İtalyan kuvvetleri Diredaouayı işgal etmişlerdir.

Negüsün Hava Müsteşarı evvelâ tevkif edildi, sonra da bırakıldı

Versay 10 (A.A.) — Necasinin eski hava müşaviri olan tayyareci Drouillet gayrikanunî ihâlât yüzünden musadere edilmiş olan bir tayyare ile Fransızların gözleri önünde havalanmağa muvaffak olmuştur. Şimdi kendisi Tunusa uğradıktan sonra Villacoublaya vâsil olmuştur.

Drouillet, musadere edilmiş esyayı çaldığından dolayı hakkında tevkif müzakkereyi ısdar etmiş olan Versay adliyesine teslim edilmiştir.

Birçok emniyet müfettişleri Drouilletin tayyare meydana gelmesini bekliyorlardı. Tayyarede Drouilletin avukatlarıyla Romada tayyareciye iltihak etmiş olan bir gazeteci de bulunuyordu.

Tayyare, karaya iner inmez ve tayyareci dışarıya çıkar çıkmaz komiser kendisine hakkında bir tevkif müzakkereyi mevcut olduğunu söylemek istemiyordu. Bunun üzerine Drouilletin avukatı tayyareden inmiş ve şiddetle protestoda bulunmuştur. Tayyareci ise hemen mikrofonu koşmuştur. Mumaileh, iki jandarma refakatinde Versay Adliye daireesine gitmeden evvel birkaç kelime söylemeye muvaffak olmuştur.

Versay 10 (A.A.) — İstintak hâkimi, tayyareci Drouilleti serbest bırakmıştır.

Fransız gazeteleri nediyor?

Paris 10 (A.A.) — Bu sabahki gazeteler, Habeşistanın İtalya tarafından ilhak ve İtalya Kralının Habeş İmparatoru ilân edilmesinin diplomatik neticelelerini ne olabileceğinden bahsetmektedirler.

Pertinax, Echo de Paris gazetesinde yazıyor:

«Dün sabah Fransız Nazırlar Meclisi, Habeş meselesine meşgul olmuş ve M. Flandinin teklifi üzerine Habeşistanın ilhakı takdirinde zecri tedbirlerin kaldırılmasına imkân olmadığı mütalesinde bulunmuştur.

Cenevrede bütün devletlerin İngiltere hükümetinin hattı hareketini takip etmeleri muhtemeldir. Yanına Başvekili addedilmiş olan M. Leon Blumun da mütalesini almış bulunan M. Paul Boncourun elindeki talimat bu şekildedir. Fakat İngiltere hükümetinden ne gibi bir hattı hareket beklenilebilir? Şimdiye kadar bu suale cevap vermek imkânsız değilse de müskül olmuştur.

Baldvin kabinesi, her zaman olduğu gibi, muhtelif cereyanlar arasında çırpınmaktadır. Maamafih zecri tedbirleri tatbik eden devletlerin dünkü hâdiseden kendi davaları lehine istifadeye kıyam edecekleri şüphesizdir. Fakat halihazırda bu tedbirler, prensiplerin intikamını alabilir mi? Habeşistan mağlûb olduğundan mesele, onun bu mağlûbiyetinin umumî siyaset üzerinde hasıl edeceği akisler hesabına katılmak suretiyle halledilmek icab eder.»

Humanite gazetesi, «Faşizmin meydana okuması» unvanı altında Musolini kararnamelelerini neşretmekle iktifa ediyor.

Yunan konsoloshanesi de yağma edilmiş

Atina 10 (Hususi) — Adis-Ababadaki Yunan konsolosundan Hariciye Nezaretine gelen resmi malûmata göre oradaki Yunan konsolosluğu da yağma edilmiştir. İsyanca Yunan tebaasından bir kişi öldürülmüş, bir kaç kişi de yaralanmıştır.

Şehrimizde yapılan merasim

Habeşistanın İtalyaya ilhakı münasebetle, şehrimizdeki İtalyan kulübünde de merasim yapılmıştır. Bu merasimde İtalyan sefaretî erkânı da bulunmuştur.

Bu münasebetle İtalyan müesseseleri ve limanda bulunan İtalyan vapurları donanmışlardır.

HASAN
Tırnak cilâsı

Türkiyede en ziyade muvaffak olan HASAN Tırnak cilâları kadınların ince zevklerine uygundur. Çok parlak ve dayanıklıdır. Sedet nevileri ve renkleri birer şaheserdir.

HASAN Tırnak cilâsı beyaz ve renkli 20-25-30 Kr.
HASAN Tırnak cilâsı sedef 40-60 Kr.

HASAN DEPOSU
İstanbul, Ankara, Beyoğlu

İktisad Vekâletinden:

Mart 936 tarihindenberi 14 kuruş 30 para baz fiat üzerinden muamele gören Karfiça tabir edilen demir çiviler ilân tarihinden itibaren 13 kuruş yirmi para olarak tesbit edildiği alâkadarlara bildirilir. (2538)

M. Turhan Tanın eserleri

1 — Cem Sultan. Tarihi roman. Çok sevilmiş ve çok beğenilmiş nefis bir eserdir. Fiati yetmiş beş kuruş.

2 — Kadın avcısı. İçtimai ve edebî roman. Güldürürken, düşündürür, heyecandan heyecana düşürür. Fiati: Yüz kuruş.

3 — Timurlenk. Muhteşem bir devri zarif bir üslûbla canlandırır. Fiati: Bir lira.

4 — Tarihte Türkler için söylenen sözler. Büyük emekle derlenmiş hükümleri ihtiva ediyor. Hem zevk, hem bilgi verir. Fiati yirmi beş kuruş.

Bu nefis eserleri Cumhuriyet müesseselerinden tedarik edebilirsiniz. Posta ücreti alınmaz.

Prof. K. Kömürçyan'ın

Yeni ve kıymetli kitapları

Ameli ve tabiki kambiyo	35 Kr.
Yeni muhasebe usulü	122,5 »
Ticari malûmat ve bankacılık	105 »
İktisad ilmi	87,5 »
İhtisad muhasebeleri	175 »
(Şirket, sanayi, ziraat ve banka) ticari ve mali hesab	70 »
1 inci kısım	70 »
Zihni hesap kaideleri	20 »
Lûgaritma cetvelleri (yeni rakam)	56 »

Başlıca satış yeri: İKBAL KÜTÜB - HANESİ, müellifin (K. Kömürçyan, Büyükkada) adresine de yazılabilir.

Biçki Dersleri

Hocasız ve çok kolaylıkla evinizde kendi kendinize kadın elbiselerinin nasıl biçileceğini öğrenmek isterseniz Beşiktaş Dikiş Yurdu direktörü Şükrü Canan Biçki Dersleri ve Yüksek Biçki Kaideleri adlarındaki metod kitaplarını almız. Çok sade ve anlayışlı bir tarzda yazılan bu kitapların birinci cildi 2 ikinci cildi 2,5 liradır. Yalnız Beşiktaş Dikiş Yurdunda satılır. Bedeli gönderildiğinde taşraya derhal gönderilir.

Adres: Beşiktaş Dikiş Yurdu: Akaretler No. 64. telefon 43687

Selimiye Askerî Satınalma Komisyonu İlanları

1 — Tüm Selimiye fırınının 1/6/936 dan 31/5/937 sonuna kadar ihtiyacı olan 280,000 kilo odun 12/5/936 salı günü Selimiye Satınalma Komisyonu tarafından açık eksiltme suretiyle alınacaktır.

2 — Bu odunun bedeli muhammeni 2800 lira olup teminat akçesi 210 liradır.

3 — Muvakkat teminat akçesi eksiltme saatinden bir saat evvel Tüm Muhasebeciliği veznesine yatırılması lâzımdır.

4 — Bu eksiltmeye iştirak edecek taliblerin bu işle meşgul olduklarına dair resmi vesaiki beraberinde getirmeye ve ibraz etmeleri meşruttur.

5 — Şartname hergün Komisyonunda görülebilir. (2398)

İstanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonu İlanları

İdareleri İstanbul Levazım Amirliğine bağlı müesseseler için 83 bin kilo süt, 78 bin kilo yoğurt 28 mayıs 936 perşembe günü saat 15,30 da Tophanede Satınalma Komisyonunda kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır. Tahmin bedeli sütün beher kilosu 11 buçuk kuruş yoğurdun 15 kuruştur. Bütün ilk teminatı 715 lira 87 kuruş, yoğurdun 877 lira 50 kuruştur. Şartnamesi Komisyonunda görülebilir. Süt ve yoğurt birden verilebileceği gibi süt ayrı ve yoğurt ayrı taliblere verilebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile beraber teklif mektublarını ihale saatinden bir saat evvel Komisyonaya vermeleri. «525» (2522)

Ademi İktidar Bel gevşekliliği Dermansızlık vücut ve dimağın yorgunluğunda SEKSÜLİN

pek müessir ve emin bir ilaçtır
Kutusu 200 Kuruş
BEŞİR KEMAL - MAHMUD BEVAD
ECZANESİ - SİRKECI

İLAN
Ortaköyde Divanyolunda, Kaymakçı sok. No. 14 de oturan SATİE ŞİRKETİ

akizitörlerinden. Ahmed Hamdi'nin şirketle hiçbir alakası kalmamıştır.

ROMANYA SEYRİSEFAİN İDARESİ HAREKET EDECEK VAPURLAR:
ROMANYA vapuru 13 mayıs çarşamba saat 14 te (Köstence) ye.
ALBA JULIA vapuru 13 mayıs çarşamba saat 12 de (Köstence, Sulina ve Kalas) a.

Berlin, Breslau, Dresden, Swaw ve Warszawa için tenzilâtli fiatlarla mütehit biletler verilir. Bütün Romanya, Polonya ve Tuna limanları için ve Türkiye, Romanya hükümetleri arasındaki itilâf mucibince merkezî ve şarkî Avrupa için tenzilâtli fiatlarla esyayı ticariye sevk ve nakledilir. Fazla tafsilât için Galata rihiminde Merkez Rihim hanında kâin İstanbul umumî acentahâna müracaat Telefon: 44827/8

ARIK SU

Kaynatılarak inbikten ve fenni süzgeçlerden geçirilen safi su olduğundan böbrek, karaciğer, damar, mesane, taş ve kum hastalıklarının en müessir devasıdır. Tifo gibi salgınlarda emniyetle içilecek yegâne sudur. En maruf doktorlar tarafından tavsiye edilmektedir. Her eczane ve depolarda bulunur. İstenilen yere damacana ve şişe ile gönderilir. Arık su ve Şeref isimlerine ve Leylak markasına dikkat ediniz. Fabrikası: Unkapanı Fabrika sokak numara 7-9
Telefon: 22773

PERLODENT

Siz de...

"PERLODENT" diş macununu tercih edeceksiniz, zira ağzın bîlcümle şeraiti sıhhiyesini haiz olan bu macun dişleri çürümekten korur, diş etlerini kuvvetlendirir, nefesi serinletir ve insanın görünüş efesini artırır.

Ağzı ve dişlerin PERLODENT'e olan ihtiyacı bu usullara olan ihtiyacımız kadar mühimdir.

ELEKTRİK EKSLİTMESİ

Havran Urayından:

- 1 — Havran kasabasının elektrik tesiatı Nafia Vekâletince muasaddak proje ve şartnamesi mucibince eksiltmeye konmuştur.
- 2 — Lokomobil elektrik müvellidi tevzi tablosu, iribat nakilleri şebeke tesiatı ve bunların montajları ve sair bîlcümle teferruat ve malzeme kapalı usullüdür. Bedeli muhammen 28500 liradır.
- 3 — Bu işe aid evrak şunlardır: A - Eksiltme şartnameleri. B - Mukavele projeleri. C - Fenni şartnameler. D - Proje ve plânlar. E - Keşifnameler ve teferruatı.
- 4 — İstekliler bu evrakı Havran Belediyesinde görecekları gibi, bedeli mukabilinde İstanbulda, Taksimde İstiklâl apartmanında elektrik mühendisi Hasan Haletten alabilirler.
- 5 — Eksiltme 10 nisan 936 tarihinden itibaren 41 gün olup eksiltme 20 mayıs 936 çarşamba günü saat 15 te Havran Belediye binasında yapılacaktır.
- 6 — Eksiltmeye girebilmek için taliblerin keşif bedellerinin % 7,5 nisbetinde muvakkat teminat akçesi yatırmaları veya 2490 numaralı kanunun tarifati dairesinde bir banka mektubu getirmeleri ve şimdide kadın bu gibi işleri yaptıklarını ve bu husustaki fenni kabiliyetlerini gösterir vesika ibraz eylemeleri ve bunlar bir şirketi temsil ediyorlarsa, muasaddak vekâletname ve mukayed bulunduğları Ticaret Odası veya mahkemesinden son tarihli bir vesika göstermeleri şarttır.
- 7 — Teklif mektubları beşinci maddede yazılı saatten bir saat evvel Belediye dairesine teslim edilecektir. Posta ile gönderilecek mektubların nihayet mezkûr saate kadar gelmiş ve dış zarfın mühür mumile kapatılmış olması şarttır.
- 8 — Teklif mektublarının 2490 numaralı kanunun tarifati ve hükümleri uygun olarak hazırlanmış olması şarttır. (2006)

Her sabah aç karnına bir kahve kaşığı alınız

Kabızlığı defeder

Hazımsızlığı Mide ekşilik ve yanmalarını giderir

Ağızdaki tatsızlığı ve kokuyu izale eder

HOROS markalı ambalajına dikkat

Deposu: MAZON ve BOTTON

Ecza deposu Yenipostane arkası

Aşîref. sok. No. 47

MAZON

Meyva tuzu

B. Cantok

Salih Zekinin ziraat kitapları

100 kuruş	Ziraat Muhtırası (Eski harflerle) Cildsiz
100 »	Tütün Ziraat ve Ticareti (Eski harflerle) Cildsiz
150 »	Asri Tavukçuluk «Birinci cild» Mücellled
150 »	Asri Tavukçuluk «İkinci cild»
200 »	Ziraat ve Ticaret Gazetesi (Yirminci cild cildli)

Yukarıda isimleri yazılan ziraat kitapları hizalardaki fiatlarla İkbâl Kitaphanesinde satılmaktadır. Muharriri adresine ısmarlanırsa posta ücreti alınmaz.

Adres: İstanbul - Kadıköy Salih Zeki Ekimci

DIKKAT! - DIKKAT!

RADIUM Traş Bıçağı alıp ve satan büyük ve küçük tüccarların nazarı dikkatine:

RADIUM traş bıçaklarının markası ve zarfları üzerindeki elvan ve eşkâli münhasıran ticarethanemizin mali sarihidir. Böyle olduğu halde Avrupada yapıp Türkiyeye gizli olarak ithal edilmiş Radium markalı bıçakların piyasaya sürülmekte olduğunu haber alıyoruz. MAHKEME KARARLARILE Türkiyede bu markanın tasarruf hakkı ticarethanemize hasren tahsis edilmiş ve başka müessesenin bu markayı istimali HÜKMEN MEMNU bulunmuş olduğundan böyle mukallet markalı bıçakları alan ve piyasaya satmağa delâlet eden tacirlerin vaziyeti bilmeleri ve bu hareketlerinin kanunen bir suç teşkil edeceğini düşünerek ticarethanemizi izrar edecek harekette bulunmamalarını, aksi takdirde aleyhlerine vaki olacak şikâyetlerimizin netaicine katlanmak zaruretinde kalmış olabileceklerini ilân ediyoruz.

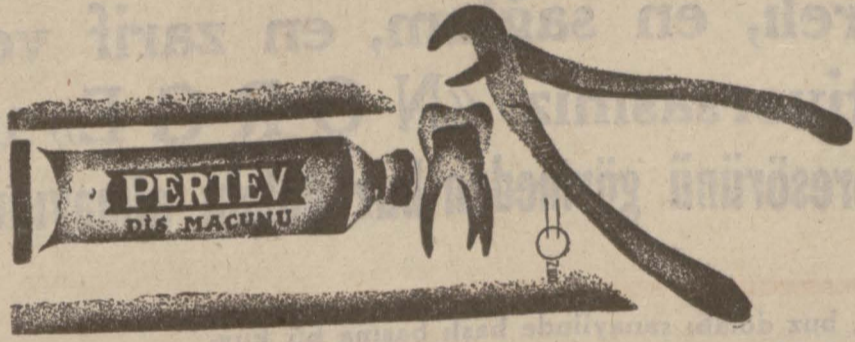
Radium Lâmbası Ticarethanesi

Galata, Okçumusa caddesi No. 104 - 106, Telefon: 42878

DERMOJEN

Ekzema ve cild hastalıklarının emsalsiz ilâcudur.

Her eksilen diş, canınızdan koparılmış bir varlıktır:

PERTEV DİŞ MACUNU
dişlerinizi kerpekten kurtarır.

En hoş meyva usarelerle hazırlanmıştır. Hazmi kolaylaştırır. İnkıbazı izale eder. Kanı temizliyerek vücutte tazelik ve canlılık bahşeder.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu - İstanbul

Beyoğlu dördüncü sulh hukuk mahkemesinden:
Şişlide Halâskâr Gazi caddesinde 303 numaralı Nişastacıyan apartmanında oturmakta iken 22/4/936 tarihinde ölen Yagop Nişastacıyanın terakesine mahkemece el konulmuştur.

İlân gününden başlamak üzere alacak, verecek ve sair suretle alâkaların bir ay, mirasçılarım üç ay içinde Beyoğlu dördüncü sulh hukuk mahkemesine başvurmaları, aksi takdirde müddetinde başvurmayanlar hakkında kanunu medeninin 561 ve 569 uncu maddeleri hükümleri tatbik edileceği ilân olunur.

Deniz Levazım Satılma Komisyonu İlanları

Marmara Üssübahri Komutanlığı Satılma Komisyonundan:
Deniz fabrikaları ve atölyelerine ve inşaata muktazi malzeme pazarlıkla satın alınacaktır. 936 mayıs sonuna kadar her salı ve perşembe günleri saat 11 den 15 e kadar isteklilerin izmitte Tersanekapısında Satılma Komisyonuna müracaatları.

(2088)

İstanbul Harici Askerî KITAATI İLANLARI

Milli Müdafaa Vekâletinden: Cumhuriyet kara ve deniz ordusunda kullanılmak üzere 1455 sayılı askerî memurlar kanunu na ve buna aid talimatı hükümlerine uygun olarak aşağıdaki şartlarla yedinci sınıf «askerî bareme göre 30 lira maası aslı» askerî adli hâkim alınacaktır.

- 1 — Hukuk mektebini en aşağı iyi derecede bitirmiş olmak.
- 2 — İhtiyat zabiti olmak.
- 3 — 35 yaşından yukarı olmamak.
- 4 — Baskasına geçer hastalığı ve vazifesini gereği gibi yapmağa mâni olabilecek vücut ve aklıca bir ârizası bulunmamak.
- 5 — Tam teşkilâtli bir askerî hastanede muayene ettirilecektir.
- 6 — Şeref ve haysiyeti muhil bir suçtan, mutlak surette bir cürümden dolayı üç ay veya daha ziyade hapse mahkûm veya böyle bir suçtan takib altında bulunmamak.
- 7 — Sarhoşluk, kumarbazlığı âdet etmiş, kumar oynatmış, ahlak ve sairece hâkimliğe yaramıyacak bir hal ile dile geçmiş olmamak ve bunları polis tahkikat ile tevsik etmek.
- 8 — Nüfus kâğıdı sureti, ihtiyat zabit terhis tezkeresi.
- 9 — Diplomanın tasdikli sureti, muhtasar hal tercümesi.
- 10 — Bu şartlar dahilinde isteklilerin vesikalar ile dörder adede fotoğraflar ile birlikte bir istida ile en geç 15 mayıs 936 gününe kadar en yakın Askerî Komutanlıklara veya askerlik şubelerine müracaat etmeleri.

«677» (2370)

Saç dökülmesi ve kepeklerden kurtulmak için en müessir ilâc

PETROL NİZAM

2 AY EVVEL BUGÜN

Dr. Hafız Cemal
Dahiliye mütehasası
Pazardan başka günlerde öğleden sonra saat (2½ tan 6 ya) kadar İstanbulda Divanyolunda (104) numaralı hususî kabinesinde hastalarını kabul eder. Salı, cumartesi günleri sabah 9 ½ - 12 saatleri hakiki fikiraya mahsustur. Herkesin haline göre muamele olunur. Muayenehane ve ev telefon: 22398. Kişilik telefon: 21044.

Dr. Mehmed Osman Saka
Göğüs ve dahili hastalıklar mütehasası
Cenevre Üniversitesinden mezun, Cenevre Tıp Fakültesi ve halk sanatoryomu sabık asistanı
Belediye karşısında Sinanağa daireleri. Öğleden sonra dörtten itibaren hastalarını kabul eder.
Telefon: 23565

Silko

ŞARK-İSPENCİYARI LABORATUARI

ROMATİZMA
LUMBAGO
SİYATİK

Sinirden ileri gelen ağrıları ve diğer soğuk algınlıklarından ileri gelen şiddetli ağrıları **TESKİN** ve izale eder.

Her eczaneden arayınız.

HUKUKÇULARIMIZA müjde:

İstanbul Üniversitesi kara ve deniz ticareti hukuku Profesörü Dr. HİRSCH tarafından yazılan ve kara ve deniz ticaret hukuku doçenti Dr. GALİB tarafından kuvvetli bir kalemlerle türkçeye çevrilen

TİCARET HUKUKU'nun

İkinci cildi çıkmıştır.

İkinci cild ticaret şirketlerinden habsetmektedir. Büyük bir emek ve iyi bir tetkik ve tahlilin neticesi olan bu kıymetli eseri hukukçularımıza hararetle tavsiye ederiz. Fiyatı 335, posta ücretiyle 360 kuruştur. İki cildi bir arada cildli 600 kuruş olup taşra için 35 kuruş posta ücreti zammolunur. Satış yeri: İstanbul, Ankara caddesi No. 64

Cihan Kitabhanesidir

NEOKALMİNA

GRIP
RUMATİZMA
NEVRALJİ
BAŞ VE DİŞ AĞRILARI ARTRİZM
KAŞE

NEOKALMİNA

Verda

BÜYÜK LÜKS SABUNUDUR VE **essizdir**

BİR-TURAN-MANULATIDIR

Nazik bir deri...

BANYO SABUNU

BİR-TURAN-MANULATIDIR

Kapalı Zarf Usulile Eksiltme İlanı İTİMADI MİLLÎ (Güven)

Türk Sigorta Anonim Şirketinden:

- 1 — Galatada Voyvoda caddesinde İtimadı Millî hanı ittisalinde kâin elyevm 124 numaralı bina yerile arkasındaki arsalar üzerinde yapılacak inşaat kapalı zarf usulile toptan eksiltmeye çıkarılmıştır.
- 2 — Bu işe aid eksiltme evrakı şunlardır:
 - a) Eksiltme şartnamesi.
 - b) Mukavele projesi.
 - c) Fennî şartname ve kalörifer şartnamesi.
 - d) Keşif hulâsası.
 - e) Plân ve projeler.
 İstekliler bu evrakı 10 lira bedel mukabilinde Galatada Sümer Bank İstanbul şubesi binasındaki şirketimizden satın alabilirler.
- 3 — Eksiltme 23/5/936 cumartesi günü saat on birde İstanbulda Galatada Bankalar caddesinde Sümer Bank İstanbul şubesinin orta katında şirketimiz merkezinde icra edilecektir.
- 4 — Eksiltme kapalı zarf usulile olacaktır.
- 5 — Taliblerin eksiltme şartnamesinde yazılı olduğu veçhile «2350» liralık muvakkat teminat vermeleri lâzımdır. Eksiltmeye girecekler lâakal 30 bin liralık bina yaptıklarına dair kanaat verici ehliyet vesaikini teklif mektubuna rap-tedeceklerdir.
- 6 — Teklif mektupları yukarıda yazılı gün ve saatten bir saat evveline kadar şirketimize makbuz mukabilinde tevdi edilmiş bulunacaktır. Posta ile gönderilecek mektupların mezkûr saatten bir saat evveline kadar gelmesi ve zarfların kanunî şekilde kapatılmış bulunması şarttır.

KUMBARA BİRE, 1000 VEREN TARLADIR

TÜRKİYE ZİRAAT BANKASI